

ARBEIDSHOF TE ANTWERPEN

WERKINGSVERSLAG
over het kalenderjaar 2007

*opgesteld door de algemene vergadering
van het arbeidshof te Antwerpen op 28 mei 2008*

INHOUDSTAFEL

WOORD VOORAF.....	2
HOOFDSTUK I: Personele middelen.....	7
HOOFDSTUK II: Logistieke middelen.....	10
Lokalen.....	10
Informatica.....	16
Documentatiedienst.....	18
Budget.....	21
HOOFDSTUK III: Organisatie.....	26
HOOFDSTUK IV: Overlegstructuren.....	34
HOOFDSTUK V: Statistieken betreffende inkomende en uitgaande dossiers en hangende zaken.....	48
HOOFDSTUK VI: Evolutie van de werklust.....	49
Werklastmeting.....	49
Werklastverdeling.....	53
HOOFDSTUK VII: Evolutie van de gerechtelijke achterstand.....	55
Gerechtelijke activiteit.....	55
I. Algemene vragen.....	55
II. Oorzaken van de vertraging.....	60
HOOFDSTUK VIII: De achterstand in het beraad.....	63
HOOFDSTUK IX: Beschrijving.....	65

WOORD VOORAF

1.

Krachtens artikel 340, § 2, 2° en § 3 van het Gerechtelijk Wetboek dient het arbeidshof vóór 31 mei van elk jaar een algemene vergadering bijeen te roepen voor het opstellen van het werkingsverslag van het voorbije kalenderjaar.

Ingevoerd bij de wet van 22 december 1998 (B.S. 02.02.1999) sedert 2 augustus 2000 en gewijzigd bij de wet van 3 mei 2003 (B.S. 02.06.2003), de wet van 22 december 2003 (B.S. 31.12.2003, ed. 1) en de wet van 9 mei 2007 (B.S. 12.06.2007), houden wij dit jaar dus onze negende algemene vergadering met het oog op het opstellen van het werkingsverslag van ons hof.

Volgende punten moeten in deze algemene vergadering worden behandeld (art. 340, §3, lid 4 Ger. W. zoals gewijzigd bij de wet van 9 mei 2007):

- de evolutie van de personeelsformaties en de personeelsbezetting;
- de logistieke middelen;
- de organisatie;
- de overlegstructuren;
- de statistieken;
- de evolutie van de hangende zaken;
- de evolutie van de werklust;
- de evolutie van de gerechtelijke achterstand;
- de achterstand in het beraad.

Desgevallend wijst het werkingsverslag de behoeften aan en bevat het voorstellen om de werking van het rechtscollege te verbeteren, de gerechtelijke achterstand weg te werken en de naleving van de termijnen van het beraad te waarborgen (art. 340, §3, lid 5 Ger. W. zoals gewijzigd bij de wet van 9 mei 2007).

Bij ministerieel besluit van 22 februari 2005 (B.S. 03.03.2005) werd op advies van de Hoge Raad voor de Justitie het standaardformulier vastgelegd volgens hetwelk de werkingsverslagen met ingang van het kalenderjaar 2004 moeten worden opgesteld.

Bij de wet van 9 mei 2007 werd de achterstand in het beraad als te behandelen punt in het werkingsverslag toegevoegd. De Hoge Raad voor de Justitie heeft in zijn algemene vergadering van 30 januari 2008 de hiermee verband houdende aanpassing van het standaardformulier goedgekeurd.

Voor alle rechtscolleges zijn de vragen eenvormig, met uitzondering van de vragen die in verband staan met de evolutie van de gerechtelijke achterstand.

Zonder dat is een zinnige vergelijking van de diverse rechtscolleges immers niet mogelijk.

De Hoge Raad voor de Justitie heeft er als richtlijn aan toegevoegd dat indien het antwoord op een vraag ongewijzigd blijft ten opzichte van het voorgaande jaar, het

antwoord moet worden hernomen met de vermelding “*antwoord hetzelfde als voor 2006*”.

2.

De algemene vergadering voor het opstellen van het werkingsverslag van het arbeidshof is samengesteld uit de magistraten van de zetel en de raadsheren in sociale zaken (art. 341, § 2 Ger.W., a contrario).

De procureur-generaal woont de algemene vergadering bij. Hij kan zijn vorderingen in de registers laten optekenen (art. 341, § 3 Ger.W.).

De hoofdgriffier fungeert als secretaris (art. 344 Ger. W.).

Het Gerechtelijk Wetboek schrijft voor dat slechts geldig kan worden beraadslaagd of gestemd als de meerderheid van de leden aanwezig is (art. 342, § 1, lid 1 Ger.W.).

In het verleden is gebleken dat dit verplichte quorum in ons arbeidshof, dat naast 12 beroepsmagistraten 97 (in 2006) of 94 (in 2007) raadsheren in sociale zaken telt, nauwelijks en soms zelfs niet kon worden gehaald (in dit cijfer zijn de in 2007 13 plaatsvervangende raadsheren in sociale zaken, die wel op de algemene vergadering mogen aanwezig zijn maar geen stemrecht hebben, niet begrepen).

Sedert de wet van 3 mei 2003, in werking getreden op 2 juni 2003, kan de korpschef weliswaar, wanneer het quorum niet wordt bereikt, een nieuwe algemene vergadering met dezelfde agenda op een latere datum bijeenroepen die dan geldig kan beraadslagen of stemmen zonder dat de meerderheid van de leden aanwezig moet zijn (art. 342, § 1, lid 2 Ger.W.).

Dit zou niet nodig moeten zijn. De raadsheren in sociale zaken zouden het bijwonen van de jaarlijkse algemene vergadering even vanzelfsprekend tot hun plicht moeten rekenen als het bijwonen van hun zittingen. Om hen toe te laten de algemene vergadering zoveel mogelijk bij te wonen wordt deze gehouden om 18.00 u.

Indien de wetgever heeft bepaald dat ook de lekenrechters deel uitmaken van de jaarlijkse algemene vergadering met het oog op het opstellen van het werkingsverslag, is dit inderdaad omdat hij gewild heeft dat ook zij een actieve inbreng hebben bij het optimaal functioneren van het arbeidshof.

Het werkingsverslag heeft eveneens als doel informatie met betrekking tot de werking van het rechtscollege aan derden-belanghebbenden te communiceren die deze informatie verwerken en desgevallend gebruiken in het kader van hun bevoegdheden.

Daarom moet het werkingsverslag van het arbeidshof samen met het proces-verbaal van de verrichtingen van de algemene vergadering worden toegezonden aan de minister van Justitie, aan de Hoge Raad voor de Justitie, aan de Eerste Voorzitter van het Hof van Cassatie en aan de Voorzitters van de federale Wetgevende Kamers.

Last but not least is de algemene vergadering een uitgelezen gelegenheid om elkaar, magistraten en raadsheren in sociale zaken van elk van beide afdelingen van ons hof, te

ontmoeten en (beter) te leren kennen. Na het officiële gedeelte wordt de algemene vergadering dan ook gevolgd door een wandelbuffet waarop alle medewerkers van het arbeidshof zijn uitgenodigd.

3.

Een overzicht van de werking van het arbeidshof over het kalenderjaar 2007 zou niet volledig zijn wanneer wij ook niet even zouden stilstaan bij de mensen die samen het arbeidshof te Antwerpen vormen en die ons in dat jaar vervoegd of verlaten hebben.

Op 7 december 2007 overleed de heer Eugène ORIS, ereraadsheer in sociale zaken, als werkgever.

Wegens het bereiken van de leeftijdsgrens werd aan volgende raadsheren in sociale zaken ontslag verleend op het einde van de maand:

- februari 2007: de heer Jos RITS, werknemer-arbeider
- april 2007: de heer Luc DERIJCKE, werkgever
- juni 2007: de heer Jozef DE NEEF, werkgever
- juli 2007: de heer Herman CLOOSTERMANS, werkgever
- augustus 2007: de heer Eddy VLEESCHDRAGER, werkgever
- november 2007: de heer Gustave GOVAERT, werkgever.

Zij werden allen gemachtigd de eretitel van hun ambt te voeren.

Hun ervaring gaat evenwel niet verloren nu zij allen, op hun verzoek, bij beschikking van de eerste voorzitter werden aangewezen als plaatsvervangend raadsheer in sociale zaken tot zij de leeftijd van 70 jaar zullen bereiken. Dit is ook het geval voor de heer Werner ARTS, werkgever, wiens mandaat einde 2006 verviel.

Anderzijds hadden wij het genoegen zes nieuwe raadsheren in sociale zaken te verwelkomen:

- de heer Karel DE COCK, benoemd bij koninklijk besluit van 12 januari 2007, als werkgever, ter vervanging van de heer Camillus Sysmans, wiens mandaat hij zal voleindigen;
- de heer John DE GRAEF, benoemd bij koninklijk besluit van 12 januari 2007, als werkgever, ter vervanging van de heer Werner Arts, wiens mandaat hij zal voleindigen;
- de heer Ivan AERTS, benoemd bij koninklijk besluit van 5 juni 2007, als werknemer-arbeider, ter vervanging van de heer Jozef Rits, wiens mandaat hij zal voleindigen;
- de heer Peter AERTS, benoemd bij koninklijk besluit van 25 september 2007, als werkgever, ter vervanging van de heer Jozef De Neef, wiens mandaat hij zal voleindigen;
- de heer Camiel SPAEPEN, benoemd bij koninklijk besluit van 6 november 2007, als werkgever, ter vervanging van de heer Eddy Vleeschdrager, wiens mandaat hij zal voleindigen;
- de heer Eric MERTENS, benoemd bij koninklijk besluit van 6 november 2007, als werkgever, ter vervanging van de heer Herman Cloostermans, wiens mandaat hij zal voleindigen.

Alle mandaten van de raadsheren in sociale zaken, als zelfstandige, namen een einde op 31 oktober 2007.

Bij de hernieuwing van de mandaten werd er rekening gehouden met de nieuwe formatie zoals vastgelegd in het koninklijk besluit van 16 juni 2006 (B.S. 28.06.2006) waarbij het aantal mandaten van zelfstandige, zoals gevraagd door de eerste voorzitter, werd vastgesteld op 16 (in plaats van voorheen 26).

Bij koninklijk besluit van 21 oktober 2007 (B.S. 29.10.2007) werden de mandaten van volgende raadsheren in sociale zaken, als zelfstandige, voor een periode van vijf jaar, met ingang van 1 november 2007 hernieuwd:

- afdeling Antwerpen: de heren Chris AMSSOMS, Yves BOLLEKENS, Albert BRUYNEIL, Jean DE BOECK, Jacques LEROY, Willy MACHIELS, Guido MOETEWIEL, Pieter SPEETJENS, Michel VAN GORP, Marc VAN OSTADE en Renaat WENS;
- afdeling Hasselt: mevrouw Maria KENENS, de heren Chris DAS, Stan LENAERTS, Guido STEVENS en Hendrik TIMMERMANS.

De mandaten van de heren Gerald KLOECK en Michael GRIELEN (afdeling Antwerpen) en van de heer Johan TYSKENS (afdeling Hasselt) werden niet hernieuwd.

Bij de magistraten werd bij koninklijk besluit van 9 april 2007 kamervoorzitter Leo COOLS, op zijn verzoek, in ruste gesteld met ingang van 1 oktober 2007. Hij werd gemachtigd de eretitel van zijn ambt eershalve te voeren.

De heer Jan GOEMANS, raadsheer, werd door de algemene vergadering van het hof op 3 september 2007 aangewezen tot kamervoorzitter voor een termijn van drie jaar, met ingang van 26 oktober 2007.

Ook op de griffie van het arbeidshof te Antwerpen was er in 2007 beweging.

De personeelsleden bij de griffie die titularis waren van de graad van (eerstaanwend) opsteller werden bij ministerieel besluit van 13 februari 2007 ambtshalve benoemd tot de nieuwe graad van assistent. Bij hetzelfde ministerieel besluit werden de vroegere (eerstaanwend) beambten en administratief agenten ambtshalve benoemd tot de nieuwe graad van medewerker.

Bij ministerieel besluit van 11 april 2007 werd Carine LEMMENS, administratief agent, definitief benoemd tot medewerker bij de griffie van dit hof.

Op 3 september 2007 werd aan Ans HERTOGS, medewerker op arbeidsovereenkomst, tijdelijk opdracht gegeven om het ambt van assistent te vervullen.

Op 6 september 2007 werd ook aan Cristel VANDORMAEL, medewerker, tijdelijk opdracht gegeven om het ambt van assistent bij de griffie van ons hof te vervullen.

Wij feliciteren hen allen van harte.

4.

Indien het arbeidshof, zoals verder zal blijken, ook in 2007 weer uitstekende resultaten kon voorleggen, is dit dank zij de dagelijkse inzet en volgehouden inspanningen van de magistraten, zowel van de zetel als van het auditoraat-generaal, de raadsheren in sociale zaken, de griffiers en de griffie- en auditoraatmedewerkers.

De algemene vergadering voor het opstellen van het werkingsverslag is een uitgelezen gelegenheid om hen allen hiervoor oprecht te danken.

Beatrice Homans
Eerste voorzitter
Antwerpen, 28 mei 2008

HOOFDSTUK I: Personele middelen

a) Personeelsformatie ¹

	Gemiddelde personeels-formatie	Gemiddelde bezetting van de personeels-formatie ²	Delegaties of externe opdrachten ³	Afwezigheden om medische redenen ⁴	Afwezigheden om medische redenen die een weerslag hebben op de werking van het rechtscollege ⁵	Andere afwezigheden ⁶			Niet rechtsprekende taken
	2007	2007	2007	2007	2007	Opleidingen verstrekken	Deelnemen aan commissies	Opleidingen volgen	evaluatie, beheer, enz. ⁷
Magistraten	12	10,7	-	319	319	-*	-*	-*	Gemiddeld geschat op 16% **
Toegevoegd rechter	1***	1***							
Raadsheren in sociale zaken	106	94	-	-	-	-	-	-	-
Plaatserv. raadsheren in sociale zaken (art. 383§2 en art. 390 Ger.W.)	13	13	-	-	-	-	-	-	-
Griffiers ⁸	15	14,4	-	120	120	-	-	34	20 %****
Ander administratief personeel ⁹	15,6	14,6	-	190,5	190,5	-	-	28	12 %****

¹ De gegevens dienen in voltijdse eenheden (V.T.E.) vermeld te worden. Zie voorbeeld hieronder

² De gegevens dienen in V.T.E. vermeld te worden. Zie voorbeeld hieronder. De personeelsleden die deeltijdse prestaties verrichten worden in de berekening opgenomen a rato van hun aanwezigheidsgraad. De personeelsleden met opdracht en de personeelsleden die een aan het rechtscollege externe opdracht vervullen zonder dat er een machtiging tot vervanging is, worden niet in aanmerking genomen bij de berekening.

³ Personen die in het korps niet vervangen kunnen worden om budgettaire redenen.

⁴ Vermeld alle afwezigheden (in volledige en halve werkdagen) wegens medische redenen (ziekte, ongeval, bevallingsverlof, enz.).

⁵ Vermeld de afwezigheden (in volledige en halve werkdagen) wegens medische redenen (ziekte, ongeval, bevallingsverlof, enz.) die een weerslag op de werking van het rechtscollege hebben. Bij voorbeeld : de afwezigheid heeft een vertraging in de behandeling van de zaak of van de uitspraak als gevolg; de zitting moet verzekerd worden door een collega; de zitting wordt uitgesteld, enz....

⁶ Vermeld (in volledige en halve werkdagen) de afwezigheden die een weerslag op de werking van het rechtscollege hebben. Bij voorbeeld : de afwezigheid heeft een vertraging in de behandeling van de zaak tot gevolg; de zitting moet verzekerd worden door een collega, de zitting wordt uitgesteld, enz....

⁷ in % ingenomen tijd

⁸ Dat wil zeggen de personeelsleden die tot een van de volgende functies werden benoemd of deze met opdracht uitoefenen : hoofdgriffier, griffier en adjunct-griffier.

⁹ Vermeld zowel de statutaire als de contractuele betrekkingen.

* Vanzelfsprekend hebben de magistraten talrijke opleidingen gevolgd en soms ook opleidingen verstrekt en in diverse commissies gezeteld maar omdat zij dit steeds zo organiseerden dat hun zittingen er geen nadeel van ondervonden worden ze hier niet vermeld (cfr. de toelichting bij voetnoot 6).

** Daarin begrepen de algemene beheerstaken van de eerste voorzitter en de zeven evaluaties die in 2007 plaats hadden. Het geschatte percentage komt overeen met het percentage dat ook door het hof van beroep te Antwerpen na een gedetailleerde ontleding voor 2007 in aanmerking werd genomen.

*** De enige toegevoegd rechter, actief binnen de arbeidsrechtbanken van het ressort, wordt hier vermeld. Zijn activiteit wordt evenwel enkel in rekening gebracht in het jaarverslag van de arbeidsrechtbank te Turnhout, waar hij het ganse jaar 2007 gedetacheerd was (beschikking eerste voorzitter 16 oktober 2006).

**** Wat de griffiers betreft is in het percentage van 20 % begrepen: de hoofdgriffier, de griffier-kabinetssecretaris van de eerste voorzitter en een griffier op het secretariaat van de hoofdgriffier.

***** Bij de administratieve medewerkers wordt in het percentage van 12 % ook rekening gehouden met een deeltijdse medewerkster op de secretariaten van de eerste voorzitter en de hoofdgriffier en een griffiemedewerkster op de gemeenschappelijke documentatiedienst.

b) Buiten de personeelsformatie ¹⁰

Antwoord hetzelfde als voor 2006

Nihil.

BIJKOMENDE OPMERKINGEN:

1. De magistraten

Van het kader van 12 magistraten was één magistraat in 2007 wegens medische redenen afwezig van 1 januari 2007 tot hij met ingang van 1 oktober 2007 in ruste werd gesteld.

Diens sedert 1 oktober 2007 openstaande plaats werd in 2007 nog niet ingevuld.

Een andere magistraat was eveneens wegens ziekte afwezig van 20 september 2007 tot 31 december 2007.

---

¹⁰ De gegevens dienen in voltijdse eenheden (V.T.E.) vermeld te worden. Zie voorbeeld hieronder

2. De raadsheren in sociale zaken

Het koninklijk besluit van 16 juni 2006 (B.S. 28.06.2006) dat in werking trad op 1 juli 2006 herschikte de formatie van de raadsheren in sociale zaken van het arbeidshof te Antwerpen, die zoals voorheen op een totaal van 106 blijft, als volgt:

- 16 zelfstandigen (dit is – 10 in vergelijking met de vorige formatie)
- 45 werkgevers (+ 5)
- 23 werknemers-arbeider (+ 3)
- 22 werknemers-bediende (+ 2).

De zelfstandigen waren in 2007 voltallig (16).

Bij de werkgevers waren er einde 2007 nog twee plaatsen vacant, zonder rekening te houden met de bijkomende plaatsen.

De bijkomende plaatsen bij werkgevers (+5) en werknemers (+3, +2) zullen pas ingevuld worden bij de hernieuwing van de mandaten op 1 november 2009.

Samen waren er in 2007 dus 94 raadsheren in sociale zaken.

3. De plaatsvervangende raadsheren in sociale zaken

Het aantal plaatsvervangende raadsheren in sociale zaken bleef in 2007 ongewijzigd op 13, waarvan 12 werkgevers en 1 werknemer-arbeider.

4. De griffiers en personeelsleden van de griffie

Ten opzichte van 2006 daalde de gemiddelde bezetting van de personeelsformatie op de griffie enigszins, dit ingevolge een hoger aantal afwezigheden om medische redenen.

HOOFDSTUK II: Logistieke middelen ¹¹

Lokalen

1. Zijn de lokalen waarover het rechtscollege beschikt gepast voor de uitoefening van de justitie ? Zijn de lokalen op een functionele wijze ingeplant voor personeel en publiek? Zijn ze gecentraliseerd in één gebouw/locatie of gedecentraliseerd over verschillende gebouwen/locaties) ? Beschrijf de belangrijkste problemen die een vlotte werking hinderen (hou daarbij rekening met de mate van centralisatie van de lokalen, de vorm en de grootte ervan, de afstanden ertussen, etc...) en geef tevens aan of er al dan niet een afgrenzing bestaat tussen de lokalen bestemd voor het personeel en deze toegankelijk voor het publiek.

Antwoord ongeveer hetzelfde als voor 2006

Het arbeidshof Antwerpen bestaat uit twee afdelingen:

- de afdeling Antwerpen die gevestigd is aan de Cockerillkaai 39 te Antwerpen op de tweede en derde verdieping. De zittingen worden gehouden op het gelijkvloers en de eerste verdieping;
- de afdeling Hasselt die gevestigd is aan de Maastrichterstraat 100 te Hasselt op de eerste verdieping waar ook de zittingen worden gehouden.

De lokalen in de beide afdelingen zijn dus gecentraliseerd op één plaats. Ze zijn gepast voor de uitoefening van justitie en zijn voor personeel en publiek functioneel ingeplant. Er zijn geen problemen die een vlotte werking hinderen.

In de beide afdelingen is er een zekere afgrenzing tussen de lokalen voor het personeel en deze voor het publiek (zie ook verder onder punt 3, de beveiliging).

2. Wordt het publiek bij aankomst in het gebouw aan een balie ontvangen en verder geholpen? Is het onthaalpersoneel voor die functie geselecteerd en/of opgeleid ?

Antwoord hetzelfde als voor 2006

In de afdeling Antwerpen is aan de inkomzijde van het gerechtsgebouw langs de zijde van de Waalsekaai 35A een onthaalbalie waar de bezoekers de weg of inlichtingen kunnen vragen. De onthaalbedienden hebben een cursus onthaal gevolgd en hebben als specifieke taak in te staan voor de opvang van het publiek.

---

¹¹ Als het antwoord op een vraag ongewijzigd blijft ten opzichte van het jaar T-1, vermeldt u “antwoord hetzelfde als voor 2006”

In de afdeling Hasselt is er geen specifieke onthaalbalie. Het arbeidshof is wel duidelijk aangegeven zowel aan de buitenzijde van het gebouw als binnen aan de lift en ook nog in de lift.

3. Is de toegang tot de lokalen die niet toegankelijk zijn voor het publiek op een of andere manier beveiligd ? Worden verschillende vormen van veiligheidsvoorzieningen gebruikt (fysiek, procedures, personeel) ?

In de afdeling Hasselt is de toegang tot de lokalen van de magistraten en van de griffie niet beveiligd. Dit betekent dat al wie wil, zich toegang tot deze lokalen kan verschaffen. 's Avonds, 's nachts en in het weekend is het gebouw (de zgn. Herckenrodekazerne) afgesloten met een poort die overdag geopend is.

In de afdeling Antwerpen hebben het hof van beroep en het arbeidshof de procedure van toegangscontrole voor het gemeenschappelijk gerechtshofgebouw gelegen aan de Waalsekaai 35A-Cockerillkaai 39, het zgn. *veiligheidsplan*, in het kalenderjaar 2007 verder uitgewerkt.

Dit veiligheidsplan tracht de noodzaak aan een preventief veiligheidsbeleid te combineren met een laagdrempelige en klantvriendelijke toegang van onze hoven.

Het veiligheidsplan beoogt te anticiperen op incidenten van diverse aard door enerzijds ontradende en anderzijds controleverhogende maatregelen in te voeren, zoals:

- beletten dat onbevoegden zich begeven naar de niet-publieke zones van het gebouw;
- identificeren van onbevoegde bezoekers in de niet-publieke zones;
- ontrading van misdrijven of wandaden (bv. door identiteitscontrole van de bezoekers);
- zicht hebben op de personen die zich op een bepaald ogenblik in de publieke zones van het gerechtshofgebouw bevinden;
- zicht hebben op de personen die op de griffies dossiers raadplegen en geraadpleegd hebben;
- beletten dat personen 's avonds en 's nachts zonder enige barrière het gebouw kunnen verlaten.

De controlemiddelen die het veiligheidsplan hiertoe vooropstelt zijn de volgende:

- aan het onthaal staat een virtuele gang, gevormd door paaltjes;
- de magistraten, de raadsheren in sociale zaken, de professionele vertegenwoordigers van de partijen en de medewerkers van de griffie ontvangen een toegangsbadge;
- de advocaten legitimeren zich met hun baliepasje;
- de overige bezoekers moeten zich laten registreren in een register bij het onthaal. Zij ontvangen een bezoekersbadge met een volgnummer die zij terug inleveren wanneer ze zich uitschrijven bij het verlaten van het gebouw.
- toegang enkel via de hoofdingang aan de kant Waalsekaai;

- ook zijn er garagebadges voor degenen die toegang hebben tot de ondergrondse garage;
- er is ook een zgn. sleutelplan.

De toegangscontrole is vanaf 1 juni 2007 definitief van start gegaan.

Met het oog daarop werden vijf medewerkers beheer & toezicht in dienst genomen.

Een monitor en vijf camera's werden geplaatst.

In de kelder van het gebouw zijn agenten van de lokale politie aanwezig.

4. Zijn de lokalen in goede staat ? Worden ze goed onderhouden ?

Antwoord ongeveer hetzelfde als voor 2006

In de afdeling Hasselt zijn zowel de zittingszaal en raadkamer als de lokalen voor de griffiers en de magistraten in goede staat. Zij worden ook goed onderhouden.

Het onderhoud van de lokalen in de afdeling Antwerpen is ook goed.

De lokalen van de magistraten en griffiers in de afdeling Antwerpen konden in 2007 wel een opfrissing gebruiken.

Ditzelfde geldt voor de zittingszalen en raadkamers in de afdeling Antwerpen.

5. Zijn ze degelijk uitgerust (verlichting, meubilair, telefonie, informaticavoorzieningen) voor het vervullen van de dienst waarvoor ze gebruikt worden ?

Antwoord ongeveer hetzelfde als voor 2006

In de beide afdelingen is de inrichting van de kantoren functioneel. Het meubilair is goed.

In de afdeling Antwerpen waren de elektriciteitsvoorzieningen in 2007, die dateren van 1975, echter sterk verouderd. Ze waren niet aangepast voor de werking van de verschillende burotica- en informaticatoestellen. Soms waren op één stopcontact tot acht toestellen aangesloten. Hierdoor liet in sommige lokalen de veiligheid te wensen over.

In de afdeling Hasselt voldoen de elektriciteitsvoorzieningen wel.

De magistraten beschikken over ofwel een laptop, ofwel een desktop.

Alle griffiers en een meerderheid van het personeel hebben een pc met flatscreen.

6. Is er voldoende ruimte om te parkeren voor het personeel ?

Antwoord ongeveer hetzelfde als voor 2006

Het personeel beschikt op de zeer ruime Waalsekaai over voldoende en gratis parkeerruimte. Echter wanneer het sinksenfoor is - dit is gedurende zes weken - of bij andere manifestaties zoals het circus, "Antwerpen zingt", ijssculpturen enz. - dit is vaak gedurende verschillende weken - is de parkeerruimte hetzij zeer beperkt hetzij volledig ingenomen en blijft er enkel betalende parkeermogelijkheid aan de huizenkant van de Waalsekaai, de Vlaamsekaai en de Cockerillkaai over.

Gelukkig kan er dan nog gratis geparkeerd worden achter de waterkeringsmuur van de Scheldekaaien. De magistraten hebben sedert einde februari 2005 bovendien gratis parkeergelegenheid aan de beide zijden van het gerechtsgebouw. De eerste voorzitter, een kamervoorzitter en de hoofdgriffier beschikken over een vaste parkeerplaats in de kelder van het gebouw.

In de afdeling Hasselt is er op de binnenplaats van het gebouw gratis parkeermogelijkheid. Het probleem is evenwel dat deze parkings nogal eens volzet zijn. In 2006 werden er daarom nieuwe elektronische toegangskaarten ter beschikking gesteld van de mensen die er werken. Desondanks blijft het vaak moeilijk om er een parkeerplaats te vinden. Dan blijft enkel betalend parkeren in een nabijgelegen parkeergarage of in één van de straten van de binnenstad over.

7. Is er voldoende ruimte om te parkeren voor de klant (advocaten, publiek, leverancier, etc.)? Gaat het om een eigen parkeerterrein ? Schets kort de voorzieningen op dat vlak.

Antwoord hetzelfde als voor 2006

Behalve wanneer er manifestaties zijn op de Waalsekaai te Antwerpen (zie hierboven onder 6), beschikken ook de advocaten, het publiek en de leveranciers op dezelfde, zeer ruime Waalsekaai over voldoende parkeerruimte.

De binnenplaats van het gebouw van de afdeling te Hasselt is enkel toegankelijk voor houders van een elektronische toegangkaart die voorbehouden is voor de mensen die er werken. Het publiek en de advocaten hebben wel de mogelijkheid om hun wagen tegen betaling te parkeren in diverse nabijgelegen parkeergarages of in de naburige straten.

8. Is de signalisatie in het gebouw (de gebouwen) of de site adequaat ? Geef kort de toestand weer daarbij rekening houdend met zowel het personeel als de klant en de wettelijke verplichtingen dienaangaande?

Antwoord hetzelfde als voor 2006

In de afdeling Antwerpen maken de onthaalbedienden de mensen wegwijs. Bijkomend zijn in het gebouw op verschillende plaatsen de nodige signalisatieborden aangebracht met aanduiding van de zittingszalen en de zittingen. De aanduiding van de nooduitgangen en toiletten is bevredigend.

In de afdeling Hasselt beschikt men niet over een onthaalbediende. Op de binnenplaats is de ingang voor het arbeidshof duidelijk aangegeven. Ook binnen in het gebouw aan de lift en in de lift is er signalisatie aangebracht.

9. Zijn de gebouwen en lokalen toegankelijk voor personen met een handicap ? Geef kort de toestand weer.

Antwoord hetzelfde als voor 2006

In de afdeling Antwerpen is er naast de trappen van de hoofdingang een hellend vlak. De liften zijn eveneens aangepast aan personen met een handicap. Op het gelijkvloers zijn er sanitaire voorzieningen voor personen met een handicap.

Met uitzondering van het hellend vlak (de ingang van het gebouw heeft geen trappen) geldt ditzelfde voor de afdeling Hasselt.

10. Wordt in ieder gebouw waar het rechtscollege gehuisvest is, de wetgeving over het welzijn op het werk nageleefd ?

In de beide afdelingen wordt de wetgeving over het welzijn op het werk opgevolgd door de “Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk” van het rechtsgebied van het hof van beroep en het arbeidshof te Antwerpen die geleid wordt door de hoofdpreventieadviseur.

De richtlijnen van deze dienst worden strikt nageleefd.

Verder is er in het rechtsgebied van het hof van beroep en het arbeidshof te Antwerpen een “Basisoverlegcomité” waarin over alle aangelegenheden die het personeel aanbelangen overleg kan worden gepleegd tussen de leden van de overheid (bv. hoofdgriffier, hoofdsecretaris) en de leden van de representatieve vakorganisaties die het personeel vertegenwoordigen.

Tussen de Interne Dienst en het Basisoverlegcomité is er een voortdurende wisselwerking.

Ondanks een chronisch gebrek aan middelen voor de ontwikkeling van eigen initiatieven werken zij zeer behoorlijk.

Ten slotte zijn er in het kader van de pestwet van 11 juni 2002 een *preventieadviseur*, gespecialiseerd in psychosociale aspecten van het werk en van geweld, pesterijen en

ongewenst seksueel gedrag op het werk, en ook *vertrouwenspersonen* beschikbaar voor het ganse ressort.

Wat het aspect veiligheid betreft werd het in 2005 uitgewerkte *noodplan* van het hof van beroep en het arbeidshof voor het gemeenschappelijk gerechtsgebouw aan de Waalsekaai 35A - Cockerillkaai 39 te Antwerpen, in november 2007 opnieuw bijgewerkt.

Het noodplan beschrijft nauwkeurig de procedures en de instructies voor de verantwoordelijke functionarissen met als doel:

- de brandbestrijders en eerste hulpverleners toe te laten snel en doelmatig tussen te komen;
- de samenwerking met de diverse externe hulpinstanties (ziekenhuizen, politie, brandweer,...) op elkaar af te stemmen;
- de veiligheid van alle aanwezigen te waarborgen;
- de gevolgen van eventuele calamiteiten te beperken;
- het personeel, hun familie en het publiek accurate informatie te bezorgen.

Informatica

1. Heeft het rechtscollege intranet¹² en is elkeen (magistraten en griffiepersoneel) daarop aangesloten ? Geef toelichting.

Neen, wij hebben geen intranet.

2. Welke informatie wordt via het intranet aan het personeel aangeboden ? Op welke wijze en door wie wordt dit aanbod beheerd ?

Antwoord hetzelfde als voor 2006

Intranet geeft toegang tot het Belgisch Staatsblad, Juridat, Fedenet, FOD Justitie en FOD België.

Intranet wordt beheerd door de FOD Justitie die dan ook uitsluitend over het aanbod beslist.

3. Is de uitwisseling van bepaalde informatie tussen personen aan de hand van e-mail gemeengoed voor alle personeelsleden ? Schets bondig de toestand op dat vlak en geef daarbij aan voor welke informatieverstrekking het gebruikt wordt ?

Antwoord hetzelfde als voor 2006

Uitwisseling via e-mail van alle mogelijke informatie, zo o.m. projecten van arresten, rechtspraak, mededelingen allerhande, gebeurt vlot en alsmaar meer door nagenoeg iedereen, tussen eerste voorzitter, magistraten van de zetel en het auditoraat-generaal, secretaris van de eerste voorzitter, hoofdgriffier, secretaris van de hoofdgriffier, griffiers en personeelsleden van de griffie in alle richtingen.

4. Is internet voor ieder personeelslid beschikbaar ? Beschrijf kort de toestand en geef daarbij aan voor welke informatievoorziening internet gebruikt wordt.

Antwoord hetzelfde als voor 2006

De magistraten, die doorgaans thuis werken, beschikken over een desktop met bijhorende printer.

---

¹² Intern informaticanetwerk dat informatie verstrekt, uitsluitend toegankelijk voor leden van de organisatie.

Zij werken met internet en e-mail waarvoor zij van de FOD Justitie een tussenkomst in de internetaansluiting ontvangen. Dit laatste geldt niet voor de eerste voorzitter die op het arbeidshof over een bureel beschikt, hoewel zij ook veel thuis werkt.

Op het arbeidshof beschikken de magistraten, inclusief de eerste voorzitter, in het totaal over drie toegangen tot het internet.

Alle griffiers en medewerkers beschikken op het werk over een pc en hebben toegang tot het internet.

De systemen van magistraten en griffiers zijn compatibel zodat de magistraten hun projecten van arresten aan hun griffier via diskette of via e-mail kunnen bezorgen.

De personeelsleden van de griffie werken nog steeds met dbase en wp.5.1 en keken eertijds uit naar de komst van Phenix en vandaag naar wat er hopelijk in de plaats zal komen.

De internetaansluiting wordt hoofdzakelijk gebruikt voor het opzoeken van rechtspraak, rechtsleer en wetgeving en, wat de griffiers betreft, ook voor de raadpleging van het rijksregister.

Het arbeidshof beschikte in het kalenderjaar 2007 over drie licenties die toegang verlenen tot de databank jura.be en over twee gebruikersnamen-wachtwoorden voor toegang tot het Rechtskundig Weekblad on-line. Vanaf november 2007 is er een persoonlijke jura-toegang voor elke magistraat en tevens een voorlopige toegang tot strad@ en jurisquare.

De systeembeheerder gebruikt het internet om de gegevens in de applicatie “database informaticamateriaal” aan te vullen en om alle bestellingen te plaatsen.

5. Heeft het rechtscollege een website ? Zo ja, vermeld het adres.

Antwoord hetzelfde als voor 2006

Het arbeidshof te Antwerpen was één van de eersten die, dankzij de zorgen van een magistraat van het auditoraat-generaal, beschikte over een fraaie webstek met talrijke links. Ze is te consulteren op het adres www.juridat.be/arbeidshof/antwerpen.

Documentatiedienst

1. Is er een documentatiedienst (= dienst die documenten verzamelt en verspreidt, en op verzoek actief documenten opspoort)? Is er een bibliotheek? Preciseer duidelijk over wat voor dienst het gaat.

Antwoord hetzelfde als voor 2006

- Beide afdelingen Antwerpen en Hasselt beschikken over een documentatiedienst en een deelbibliotheek, gemeenschappelijk met het auditoraat-generaal. De documentatiedienst van de afdeling Antwerpen is de meest uitgebreide. Deze van de afdeling Hasselt is kleiner en bevat enkel de voornaamste werken. Deze documentatiediensten kunnen worden geraadpleegd door de magistraten en de griffiers van het arbeidshof en van de vijf arbeidsrechtbanken van het ressort (Antwerpen, Hasselt, Turnhout, Tongeren, Mechelen).
- In de afdeling Antwerpen is er bovendien een algemene bibliotheek, gemeenschappelijk met het hof van beroep. Deze is consulteerbaar door de magistraten en griffiers van het hof van beroep en het arbeidshof.

2. Is het één enkele documentatiedienst en/of bibliotheek voor het rechtscollege? Of gaat het om een documentatiedienst en/of bibliotheek die gedeeld wordt met andere organisatiedelen van de rechterlijke organisatie omdat deze bijvoorbeeld in hetzelfde gebouw zijn ondergebracht? Of bestaat er binnen het rechtscollege een opdeling in verschillende documentatiediensten en/of bibliotheken waar te nemen? Of gaat het om een combinatie hiervan? Beschrijf kort en bondig de situatie.

Antwoord hetzelfde als voor 2006.

Zie antwoord hierboven onder 1.

3. Wie beheert de documentatiedienst en/of bibliotheek? Leg kort uit.

Antwoord hetzelfde als voor 2006

- De documentatiedienst in de afdeling Antwerpen wordt beheerd door een personeelslid van de griffie en een personeelslid van het auditoraat-generaal die er beiden permanent zijn gedelegeerd.
- De documentatiedienst van de afdeling Hasselt wordt eveneens beheerd door een personeelslid van de griffie en een personeelslid van het auditoraat-generaal maar dit slechts deeltijds en occasioneel.

- De gemeenschappelijke bibliotheek van het hof van beroep en het arbeidshof te Antwerpen wordt beheerd door een personeelslid van de griffie van het hof van beroep die dit voltijds doet.

4. Hoe wordt de collectie van de bibliotheek bijgehouden/bijgewerkt?

Antwoord hetzelfde als voor 2006

De personen die instaan voor het beheer (zie antwoord onder 3) van de documentatiediensten in elke afdeling zorgen ook voor de *aanvullingen* en *bijwerkingen*.

Tweemaal per jaar, in juni en op het einde van het jaar, doet het arbeidshof samen met het auditoraat-generaal een bestelling van *boeken* voor de documentatiediensten in de afdelingen Antwerpen en Hasselt.

Sedert november 2005 is de nieuwe, vereenvoudigde werkwijze als volgt:

- 1) de collega's die in de loop van het jaar suggesties hebben om boeken te bestellen laten dit aan de secretaris van de eerste voorzitter weten;
- 2) deze boeken, samen met boeken op folders die in het arbeidshof toekomen, worden op een lijst geplaatst. Deze lijst wordt tweemaal per jaar aan alle collega's toegestuurd die achter het boek dat zij nuttig achten voor de documentatiedienst van hun afdeling een kruisje plaatsen. Zo nodig kunnen zij de desbetreffende folders op de documentatiedienst van de afdeling Antwerpen inzien. Op dat ogenblik kunnen zij ook nog een boek of boeken aan de bestellijst toevoegen;
- 3) zo de aangeduide boeken binnen het budget blijven worden ze alle besteld. In het andere geval gebeurt de selectie door de korpschef en worden de niet-bestelde boeken op de eerstvolgende lijst geplaatst.

De kosten voor deze werken worden voor 60% ten laste genomen door het budget "kleine uitgaven" van de eerste voorzitter en voor 40% door het auditoraat-generaal.

De aanschaf van *abonnementen* verloopt via de Centrale Commissie voor de Documentatie.

Sedert september 1995 werd, wat de eigen *rechtspraak* van het *arbeidshof* betreft, het project R.A.A.D. (Rechtsgebied arbeidshof Antwerpen Documentatie) opgestart.

De magistraten van de zetel maken relevante en principiële arresten over aan het auditoraat-generaal. Daarnaast kijkt elke magistraat van het auditoraat-generaal de arresten na, uitgesproken in de kamers waarin hij zetelt, en selecteert ook hij voor opname in R.A.A.D. Van elk geselecteerd arrest maakt de magistraat die het arrest gewezen heeft de samenvatting.

Het project R.A.A.D. kadert in het federaal initiatief van de Nationale Documentatie. Het systeem is gehecht aan een globale boomstructuur, die het ganse recht omvat doch waarvan enkel de sociaalrechtelijke materies gedetailleerd zijn uitgewerkt. Deze onderverdeling is opgebouwd rond de diverse basiswetten, die naar boven toe in

ruimere categorieën zijn ondergebracht en naar beneden toe zo veel mogelijk de interne structuur van de basiswetten respecteren. De boomstructuur is gekoppeld aan het internationale UDC-systeem, zoals ook gehanteerd in talrijke documentatiecentra. De boomstructuur wordt onderhouden door een federaal georganiseerd netwerk van magistraten die samen vergaderen en het beheer van de Nationale Documentatie waarnemen.

Voor de *gemeenschappelijke bibliotheek* beslist de eerste voorzitter van het hof van beroep welke nieuwe werken worden aangekocht. Deze worden betaald via zijn budget "kleine uitgaven".

5. Oefent een personeelslid of team de functie van documentalist uit? Welke kwalificatie (graad, diploma, opleiding) heeft dat personeelslid of hebben die personeelsleden?

Antwoord hetzelfde als voor 2006

Geen van de personeelsleden van de griffie en het auditoraat-generaal die de documentatiediensten te Antwerpen en te Hasselt beheren en ook niet het personeelslid van de griffie van het hof van beroep te Antwerpen dat gedetacheerd is bij de gemeenschappelijke bibliotheek te Antwerpen hebben een vorming als documentalist of bibliothecaris.

Zij hebben volgende kwalificatie:

- in de documentatiedienst afdeling Antwerpen: twee assistenten;
- in de documentatiedienst afdeling Hasselt: een assistent en een eerstaanwezend adjunct-secretaris;
- in de bibliotheek te Antwerpen: een assistent.

6. Wordt de wetgeving er continu bijgehouden? Zijn de wetgevingdossiers volledig (bijvoorbeeld met de voorbereidende werken)?

Antwoord hetzelfde als voor 2006

In de documentatiedienst van de afdeling Antwerpen wordt inzonderheid de sociale wetgeving continu bijgehouden. De wetgevingsdossiers zijn er volledig. Alle gebruikers zijn het erover eens dat de documentatiedienst uitstekende diensten levert.

In de gemeenschappelijke bibliotheek worden de wetgeving en de wetgevingsdossiers eveneens bijgehouden.

Budget

1. Hoe groot zijn de budgetten "kleine onkosten" en "griffiekosten en materieel" dat aan het rechtscollege werd toegekend ?

Antwoord hetzelfde als voor 2006

- a. Het budget "kleine onkosten" van de eerste voorzitter bedraagt 4.900 EUR.
  - b. Het budget "griffiekosten en materieel" van de hoofdgriffier bedraagt 4.000 EUR.
2. Voor welke uitgaven worden deze budgetten "kleine onkosten" en "griffiekosten en materieel" aangewend ?

Antwoord ongeveer hetzelfde als voor 2006

- a. *Het budget "kleine onkosten" van de eerste voorzitter:*

Het grootste gedeelte van dit budget wordt aangewend voor de aankoop van boeken (zie hoger voor de documentatiediensten en occasioneel ook een gespecialiseerd werk voor een magistraat), kranten en drukwerken. Voor het overige wordt het budget besteed aan de aankoop van bureelbenodigdheden en het drukken van de jaarlijkse mercuriale van de procureur-generaal bij gelegenheid van de opening van het gerechtelijk jaar.

Het budget mag niet worden aangewend voor zgn. "patrimoniale duurzame goederen" (zie verder).

- b. *Het budget "griffiekosten en materieel" van de hoofdgriffier:*

Dit budget wordt in hoofdzaak aangewend voor de aankoop van bureelbenodigdheden en het drukken van de gele omslagkaften van de rechtsplegingsdossiers.

3. Hoe werken de budgetten "kleine onkosten" en "griffiekosten en materieel" ?

Antwoord hetzelfde als voor 2006

- a. *Het budget "kleine onkosten" van de eerste voorzitter:*

De eerste voorzitter ontvangt dit budget, in tegenstelling tot de hoofdgriffier, niet zelf. Het blijft geboekt bij de FOD Justitie.

De facturen van de leveranciers worden eerst door de eerste voorzitter voor akkoord geïnspecteerd en vervolgens aan de FOD Justitie toegezonden voor betaling.

Die betaling door de FOD Justitie aan de leverancier gebeurt erg laat.

Na betaling vermindert de FOD het tegoed van het arbeidshof met het betaalde bedrag.

Dit systeem heeft aanzienlijke bezwaren: zie verder onder "bijkomende opmerkingen".

b. Het budget "griffiekosten en materieel" van de hoofdgriffier:

Dit budget wordt in het eerste kwartaal van het lopende burgerlijk jaar gestort op de rekening "griffiekosten en materieel".

De hoofdgriffier betaalt met deze provisie rechtstreeks de leveranciers.

Op het einde van het burgerlijk jaar worden alle facturen ter controle voorgelegd aan het openbaar ministerie en vervolgens voor goedkeuring gestuurd naar de FOD Justitie.

Dit systeem is flexibel. De facturen worden bovendien tijdig betaald. Zie verder onder "bijkomende opmerkingen".

De aankoop van duurzame goederen en informaticaverbruiksartikelen valt buiten de voormelde budgetten. Zij dienen afzonderlijk bij de FOD Justitie aangevraagd of besteld te worden.

4. Zijn de budgetten "kleine onkosten" en "griffiekosten en materieel" toereikend? Leg uit.

Antwoord hetzelfde als voor 2006

Beide budgetten zijn toereikend.

5. Hoe groot is het budget « representatiekosten » dat aan het rechtscollege werd toegekend?

Antwoord hetzelfde als voor 2006

Het budget representatiekosten bedraagt 1.900 EUR.

6. Welke uitgaven worden door het budget “representatiekosten” gedekt ?

Antwoord hetzelfde als voor 2006

Dit budget wordt aangewend:

- voor de betaling van de koffie die de eerste voorzitter aan de gasten die zij op haar kabinet ontvangt aanbiedt;
- voor de kleine receptie die zij op haar kabinet aanbiedt bij elke eedaflegging in haar handen van magistraten van het ganse ressort, van griffiers van het arbeidshof, van raadsheren in sociale zaken, van plaatsvervangende rechters enz., aan de beëdigde, zijn familie, de procureur-generaal en de eerste advocaat-generaal bij het auditoraat-generaal, de aanwezige korpschef en de aanwezige magistraten en raadsheren in sociale zaken;
- voor de betaling van de broodjes en drank tijdens werkvergaderingen op haar kabinet of voor de kosten van een werklunch;
- voor een tussenkomst in de prijs van het korpsdiner voor de magistraten bij de opening van het gerechtelijk jaar op 1 september;
- voor de gezamenlijke nieuwjaarsreceptie samen met de eerste voorzitter van het hof van beroep en de procureur-generaal, bij overschrijding van het toegekende budget;
- meer algemeen, voor gebeurlijke kosten allerhande van representatie.

7. Hoe werkt het budget “representatiekosten” ?

Antwoord hetzelfde als voor 2006

De facturen worden aan de FOD Justitie toegezonden voor betaling. Daar de effectieve betaling slechts maanden later gebeurt worden alle uitgaven voorgeschoten door de eerste voorzitter.

8. Is het budget “representatiekosten” toereikend ? Leg uit.

Antwoord hetzelfde als voor 2006

Dit budget is ontoereikend voor de representatie van het hof. Er mag immers niet uit het oog worden verloren dat het arbeidshof niet alleen beroepsmagistraten telt maar ook 107 raadsheren in sociale zaken (in 2007: 94 effectieve en 13 plaatsvervangende). Bovendien staat de eerste voorzitter aan het hoofd van het ressort. Dit alles brengt o.m. mee dat zij een aantal niet te vermijden representatiekosten heeft en dat zij veel mensen op haar kabinet moet ontvangen die ze uiteraard telkens iets moet aanbieden. Dit geldt ook voor allerhande werkvergaderingen op haar kabinet. Ook dient zij talrijke eedafleggingen af te nemen, waarna ze de beëdigden, hun familie en de korpschefs in haar kabinet ontvangt en iets aanbiedt. Met haar representatiekosten een

gewone nieuwjaarsreceptie organiseren voor alle magistraten, raadsheren in sociale zaken en medewerkers van de griffie is niet mogelijk want dit zou het jaarbudget grotendeels uitputten. Delegaties van buitenlandse magistraten ontvangen op de wijze zoals wijzelf in het buitenland worden ontvangen is uitgesloten.

BIJKOMENDE OPMERKINGEN:

1. De documentatie voor de rechtscolleges

Antwoord hetzelfde als voor 2006

Het huidige systeem – over de abonnementen wordt centraal beslist door de Centrale Commissie voor de Documentatie, de andere boeken worden gefinancierd via het budget "kleine uitgaven" van elke korpschef – werkt niet efficiënt. Vaak worden al te dure abonnementen aangehouden ook al zijn er goedkopere en even goede varianten mogelijk, omdat het rechtscollege met het gerecupereerde geld geen andere boeken mag kopen. Nieuwe bestellingen laten jaren op zich wachten. Zelfs opzeggingen worden met grote vertraging uitgevoerd. Niemand heeft nog zicht over de eigen documentatie die historisch is gegroeid, laat staan op die van de totaliteit van de rechtscolleges. Het geheel lijkt (is) een onoverzichtelijke en geldverslindende chaos.

Wij pleiten ervoor dat aan elk rechtscollege een globaal budget voor de juridische documentatie wordt toegekend en dat elk rechtscollege in algemene vergadering autonoom, als een goede huisvader, beslist over de beste besteding van het toegekende budget.

Hiervoor vertrekt men best van nul, om vervolgens op te bouwen wat elkeen als basis nodig heeft, voor wat de mogelijkheden van de documentatie online volstaan, wat in tweede orde en eventueel in derde orde komt. Wat niet nodig is moet vlot kunnen worden opgezegd.

Dit neemt niet weg dat de bestelling van de werken best centraal gebeurt, met het oog op het bekomen van de beste prijzen.

Wij zijn ervan overtuigd dat dit zeer kostenbesparend werkt.

2. Het budget "kleine onkosten"

Antwoord ongeveer hetzelfde als voor 2006

Zoals gezegd ontvangt de eerste voorzitter dit budget niet zelf. De facturen worden, na visering door de eerste voorzitter, aan de FOD Justitie overgemaakt. Het probleem is echter dat de effectieve betaling van deze facturen door de FOD Justitie zeer laattijdig gebeurt. Dit is gênant voor de secretaris van de eerste voorzitter die, als geadresseerde

van de facturen, dit telkens aan de misnoegde leveranciers moet uitleggen. Menig handelaar weigert trouwens nog aan het hof te leveren.

Het is hoogst wenselijk dat de eerste voorzitter, zoals dit voor de hoofdgriffier het geval is, bij de aanvang van het gerechtelijk- of kalenderjaar zelf het budget "kleine onkosten" zou ontvangen en daarmee de leveranciers onmiddellijk kan betalen, met, vanzelfsprekend, periodieke verantwoording aan de hand van facturen aan de FOD Justitie.

Aangezien de "patrimoniale duurzame goederen" van dit budget zijn uitgesloten betekent dit dat voor kleine goederen zoals bureaulampen, verlichtingstoestellen, dicteerapparaten, elektronische nietmachines, software enz., telkens toestemming dient gevraagd te worden aan FOD Justitie, sectie aankoopbeheer.

Een grotere autonomie van de korpsoverste bij de aanschaf van deze kleine goederen ware zeker aangewezen.

3. Het budget "representatiekosten"

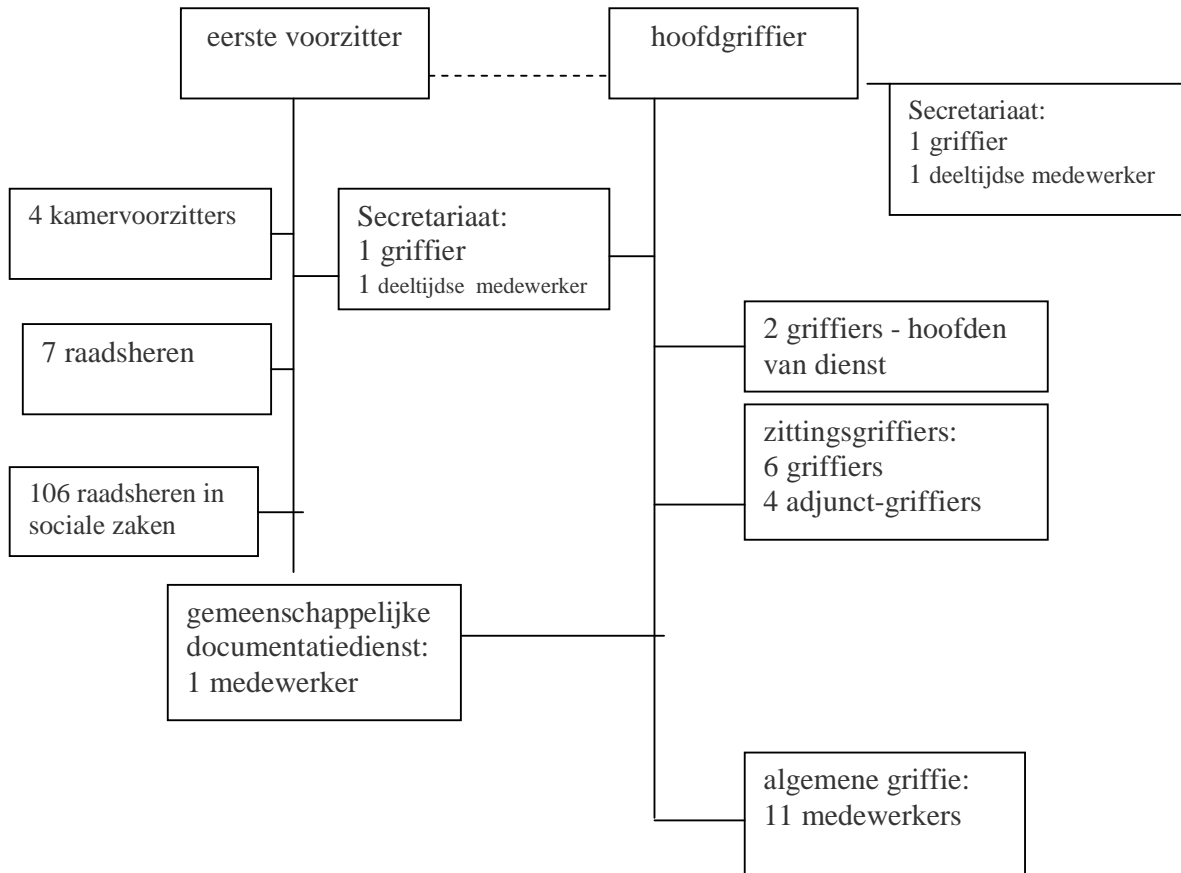
Antwoord hetzelfde als voor 2006

Men ziet niet in waarom ook dit budget niet onmiddellijk van bij de aanvang van het kalenderjaar kan ontvangen worden, met periodieke verantwoording van de verrichte uitgaven aan de FOD Justitie, zodat deze kosten niet langer moeten worden voorgesloten.

HOOFDSTUK III: Organisatie

1. Geef bij middel van een schema het organogram¹³ van het rechtscollege weer

Antwoord hetzelfde als voor 2006

¹³ Schema dat de structuur van het korps weergeeft met de onderscheiden organen en hoe zij zich onderling tot elkaar verhouden, eventueel met een korte beschrijving van de uitgeoefende functies.

2. Geef de dienstregeling¹⁴ van het rechtscollege

DIENSTREGELING 01 JANUARI 2007 TOT EN MET 30 JUNI 2007 - AFDELING ANTWERPEN

WEEK	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIJDAG
1	J.GOEMANS/L.PELEMANS 1 st e kamer inleidingen 2de kamer CB + inleidingen zaal G	H.CROISIAU/S.VANDENEYNDE 3de kamer + inleidingen CA ZAAL G C. VERCAMMEN/R.SMETS 4de kamer OCMW/JB zaal H	L.BOEYKENS/L.VISKENS 2de kamer CB LV/LB JG HC 1 st e kamer + kort geding zaal G C.VERCAMMEN/R.SMETS 4de kamer inleidingen OCMW/JB zaal H	G.ADRIAENSENS/J.VERELST 4 ^{de} kamer RVA/ZIV/RKW zaal H	H.CROISIAU/S.VANDENEYNDE 2de kamer CB zaal G J. VERHAVERT/L.VAN CALSTER M.ZEGERS/P. DEVOCHT 5 ^{de} kamer ZST inleidingen + beschikkingen zaal I
2	J. GOEMANS/L. VISKENS 2de kamer CB zaal G M.ZEGERS/P.DEVOCHT 7de kamer inleidingen + beschikkingen AO/BZ zaal H	H.CROISIAU/S.VANDENEYNDE 2de kamer CB zaal G G.ADRIAENSENS/J.VERELST 4de kamer ZIV/RVA/RKW zaal H	L.BOEYKENS/L.PELEMANS 2de kamer CB zaal G C.VERCAMMEN/R.SMETS 4de kamer OCMW/JB zaal H	G.ADRIAENSENS/J.VERELST 4 ^{de} kamer RVA/ZIV/RKW zaal H M.ZEGERS/P.DEVOCHT 6 ^{de} kamer MIV inleidingen + beschikkingen 4 ^{de} kamer Pensioenen (nov-febr-mei) + beschikkingen zaal G	J.GOEMANS/L. PELEMANS 3 ^{de} kamer CA zaal G J.VERHAVERT/L.VAN CALSTER 4 ^{de} kamer RSZ /SLO/JV/AG zaal H
3	J.GOEMANS/L.PELEMANS 2de kamer CB zaal G M.ZEGERS/P.DEVOCHT 7 ^{de} kamer AO/BZ zaal H	H.CROISIAU/S.VANDENEYNDE 3de kamer CA zaal G	L.BOEYKENS/L.VISKENS 2de kamer CB 1 st e kamer zaal G C.VERCAMMEN/R.SMETS 4de kamer OCMW/JB zaal H	J.VERHAVERT/L.VAN CALSTER 4 ^{de} kamer RSZ/SLO/JV/AG zaal H	J.VERHAVERT/VAN CALSTER 4 ^{de} kamer + beschikkingen RSZ/SLO/JV/AG zaal H
4	J.GOEMANS/L.VISKENS 2de kamer CB zaal G M.ZEGERS/P.DEVOCHT 7de kamer AO/BZ zaal H	H.CROISIAU/S.VANDENEYNDE 2de kamer CB zaal G G.ADRIAENSENS/J. VERELST 4de kamer ZIV/RVA/RKW zaal H	L.BOEYKENS/L.PELEMANS 2 ^{de} kamer CB zaal G C. VERCAMMEN/R.SMETS 4de kamer OCMW/JB zaal H	G.ADRIAENSENS/J.VERELST 4 ^{de} kamer RVA/ZIV/RKW zaal H	L.BOEYKENS/L. VISKENS 3 ^{de} kamer CA zaal G J.VERHAVERT/L.VAN CALSTER 4 ^{de} kamer RSZ/SLO/JV/AG zaal H

¹⁴ Lijst voor de regeling van de dienst, zoals bepaald in artikel 316 Ger. W.

DIENSTREGELING 01 JANUARI 2007 TOT EN MET 30 JUNI 2007 - AFDELING HASSELT

De inleidingszittingen en de beschikkingen worden afzonderlijk vermeld.

WEEK	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIJDAG
1		P.CEUPPENS/S.WEEKERS 2de kamer CB + inleidingen 1 ^{ste} kamer en kort geding inleidingen + beschikkingen	J.MARTENS/L. COLLA 3de kamer inleidingen + beschikkingen CA	G.VERSCHUEREN/L.KIREJEW 4de kamer inleidingen + beschikkingen RVA/RKW/PENS/JV/ZIV	P.CEUPPENS/S. WEEKERS 6de kamer MIV inleidingen + beschikkingen (pl.z okt-febr-juni) + 2 ^{de} kamer CB (nov-dec-mrt- mei)
2		P.CEUPPENS/E. NOBEN 4 ^{de} kamer OCMW/RSZ/RVA	J.MARTENS/L. COLLA 4de kamer RSZ/SLO + beschikkingen	G.VERSCHUEREN/L.KIREJEW 4de kamer RVA/RKW/PENS/JV/ZIV	
3	J.MARTENS/E. NOBEN 7de kamer inleidingen + beschikkingen AO/BZ	P.CEUPPENS/S. WEEKERS 2de kamer CB	J.MARTENS/L. COLLA 3de kamer CA	G.VERSCHUEREN/L.KIREJEW 4de kamer RVA/RKW/PENS/JV/ZIV	G.VERSCHUEREN/L. COLLA leidt zitting en redigeert alle arresten 5de kamer inleidingen + beschikkingen P. CEUPPENS bijzitter
4	J.MARTENS/E. NOBEN 7de kamer AO/BZ	P.CEUPPENS/E. NOBEN 4 ^{de} kamer OCMW/RSZ/RVA + beschikkingen		G.VERSCHUEREN/L.KIREJEW 2de kamer CB + beschikkingen	

DIENSTREGELING 01 JANUARI 2007 TOT EN MET 30 JUNI 2007 - AFDELING ANTWERPEN (erratum 06.06.2006)

De inleidingszittingen en de beschikkingen worden afzonderlijk vermeld of

1ste, 2de, 3de kamer beschikkingen: L. BOEYKENS, J.GOEMANS en H. CROISIAU

4de kamer OCMW/RKW/JB/ RVA/ZIV beschikkingen: C. VERCAMMEN en G. ADRIAENSENS

WEEK	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIJDAG
1	J.GOEMANS/L.PELEMANS 1 ^{ste} kamer inleidingen 2de kamer CB + inleidingen zaal G	H.CROISIAU/S.VANDENEYENDE 3de kamer + inleidingen CA ZAAL G C. VERCAMMEN/R.SMETS 4de kamer OCMW/JB zaal H	L. BOEYKENS/L. VISKENS 2de kamer CB LB JG HC/LV 1 ^{ste} kamer + kort geding zaal G C.VERCAMMEN/R.SMETS 4de kamer inleidingen OCMW/JB zaal H	G.ADRIAENSENS/J. VERELST 4 ^{de} kamer RVA/ZIV/RKW zaal H	H.CROISIAU/S.VANDENEYENDE 2de kamer CB zaal G J.VERHAERT/L.VAN CALSTER M.ZEGERS/P. DEVOCHT 5 ^{de} kamer ZST inleidingen + beschikkingen zaal I
2	J.GOEMANS/L. VISKENS 2de kamer CB zaal G M.ZEGERS/P.DEVOCHT 7de kamer inleidingen + beschikkingen AO/BZ zaal H	H.CROISIAU/S.VANDENEYENDE 2de kamer CB zaal G G.ADRIAENSENS/J.VERELST 4de kamer ZIV/RVA/RKW zaal H	L.BOEYKENS/L.PELEMANS 2de kamer CB zaal G C.VERCAMMEN/R.SMETS 4de kamer OCMW/JB zaal H	G.ADRIAENSENS/J.VERELST 4 ^{de} kamer RVA/ZIV/RKW zaal H M.ZEGERS/P.DEVOCHT 6 ^{de} kamer MIV inleidingen + beschikkingen 4 ^{de} kamer Pensioenen (nov-febr-mei) + beschikkingen 10.30 uur zaal G	J.GOEMANS/L. PELEMANS 3 ^{de} kamer CA zaal G J.VERHAERT/L.VAN CALSTER 4 ^{de} kamer RSZ /SLO/JV/AG zaal H
3	J.GOEMANS/L.PELEMANS 2de kamer CB zaal G M.ZEGERS/P.DEVOCHT 7 ^{de} kamer AO/BZ zaal H	H.CROISIAU/S.VANDENEYENDE 3de kamer CA zaal G	L.BOEYKENS/L. VISKENS 2de kamer CB 1 ^{ste} kamer zaal G C.VERCAMMEN/R.SMETS 4de kamer OCMW/JB zaal H	J.VERHAERT/L.VAN CALSTER 4 ^{de} kamer RSZ/SLO/JV/AG zaal H	J.VERHAERT/L.VAN CALSTER 4 ^{de} kamer + beschikkingen RSZ/SLO/JV/AG zaal H
4	J.GOEMANS/L. VISKENS 2de kamer CB zaal G M.ZEGERS/P.DEVOCHT 7de kamer AO/BZ zaal H	H.CROISIAU/S.VANDENEYENDE 2de kamer CB zaal G G.ADRIAENSENS/J. VERELST 4de kamer ZIV/RVA/RKW zaal H	L.BOEYKENS/L.PELEMANS 2 ^{de} kamer CB zaal G C.VERCAMMEN/R.SMETS 4de kamer OCMW/JB zaal H	G.ADRIAENSENS/J.VERELST 4 ^{de} kamer RVA/ZIV/RKW zaal H	L.BOEYKENS/L. VISKENS 3 ^{de} kamer CA zaal G J.VERHAERT/L.VAN CALSTER 4 ^{de} kamer RSZ/SLO/JV/AG zaal H

DIENSTREGELING 01 JANUARI 2007 TOT EN MET 30 JUNI 2007 - AFDELING HASSELT (erratum 06.06.2006)

De inleidingszittingen en de beschikkingen worden afzonderlijk vermeld.

WEEK	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIJDAG
1		P.CEUPPENS/S. WEEKERS 2de kamer CB + inleidingen 1 ^{ste} kamer en kort geding inleidingen + beschikkingen	J.MARTENS/L.COLLA 3de kamer inleidingen + beschikkingen CA	G.VERSCHUEREN/L.KIREJEW 4de kamer inleidingen + beschikkingen RVA/RKW/PENS/JV/ZIV	P.CEUPPENS/S. WEEKERS 6de kamer MIV inleidingen + beschikkingen (pl.z okt-febr-juni) + 2 ^{de} kamer CB (nov-dec-mrt- mei)
2		P.CEUPPENS/E. NOBEN 4 ^{de} kamer OCMW/RSZ/RVA	J.MARTENS/L. COLLA 4de kamer RSZ/SLO + beschikkingen	G.VERSCHUEREN/L.KIREJEW 4de kamer RVA/RKW/PENS/JV/ZIV	
3	J.MARTENS/E. NOBEN 7de kamer inleidingen + beschikkingen AO/BZ	P.CEUPPENS/S. WEEKERS 2de kamer CB	J.MARTENS/L. COLLA 3de kamer CA	G.VERSCHUEREN/L.KIREJEW 4de kamer RVA/RKW/PENS/JV/ZIV	G.VERSCHUEREN/L. COLLA leidt zitting en redigeert alle arresten 5de kamer inleidingen + beschikkingen P. CEUPPENS bijzitter
4	J.MARTENS/E. NOBEN 7de kamer AO/BZ	P.CEUPPENS/E. NOBEN 4 ^{de} kamer OCMW/RSZ/RVA + beschikkingen		G.VERSCHUEREN/L.KIREJEW 2de kamer CB + beschikkingen	

DIENSTREGELING 1 SEPTEMBER 2007 tot en met 31 DECEMBER 2007 - AFDELING ANTWERPEN

De inleidingszittingen en de beschikkingen worden afzonderlijk vermeld.

WEEK	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIJDAG
1	J.GOEMANS/L.PELEMANS 1 ^{ste} kamer inleidingen 2de kamer CB+ inleidingen zaal G M.ZEGERS/P.DEVOCHT 4 ^{de} kamer Pens (okt/dec) 7 ^{de} kamer AO/BZ (nov/jan) zaal H	H.CROISIAU/S.VANDENEYNDE 3de kamer + inleidingen CA ZAAL G	L.BOEYKENS/L.VISKENS 2de kamer CB LV/LB JG HC 1 ^{ste} kamer + kort geding zaal G C.VERCAMMEN/R.SMETS 4de kamer inleidingen OCMW/JB/RKW zaal H		H.CROISIAU/S.VANDENEYNDE 2de kamer CB zaal G G. ADRIAENSENS/J. VERHAVERT/R.SMETS 5 ^{de} kamer ZST inleidingen + beschikkingen zaal I
2	J.GOEMANS/L.VISKENS 2de kamer CB zaal G M.ZEGERS/P.DEVOCHT 7de kamer inleidingen + beschikkingen AO/BZ zaal H	H.CROISIAU/S. VANDENEYNDE 3de kamer CA zaal G G.ADRIAENSENS/J.VERELST 4de kamer ZIV/(RVA)/CSR zaal H	L.BOEYKENS/L.PELEMANS 2de kamer CB zaal G C.VERCAMMEN/R.SMETS 4de kamer OCMW/JB/RKW zaal H	G.ADRIAENSENS/J.VERELST 4 ^{de} kamer RVA/(ZIV)CSR zaal H M.ZEGERS/P.DEVOCHT 6 ^{de} kamer MIV inleidingen + beschikkingen zaal G	J.GOEMANS/L.PELEMANS 2 ^{de} kamer CB zaal G J.VERHAVERT/L.VAN CALSTER 4 ^{de} kamer RSZ /SLO/JV/AG zaal H
3	J.GOEMANS/L.PELEMANS 2de kamer CB zaal G M.ZEGERS/P.DEVOCHT 7 ^{de} kamer AO/BZ zaal H	H.CROISIAU/S.VANDENEYNDE 3de kamer CA zaal G	L.BOEYKENS/L.VISKENS 2de kamer CB 1 ^{ste} kamer zaal G C.VERCAMMEN/R.SMETS 4de kamer OCMW/JB/RKW zaal H	J.VERHAVERT/L. VAN CALSTER 4 ^{de} kamer RSZ/SLO/JV/AG zaal H	J.VERHAVERT/L.VAN CALSTER 4 ^{de} kamer + beschikkingen RSZ/SLO/JV/AG zaal H
4	J.GOEMANS/L.VISKENS 2de kamer CB zaal G M.ZEGERS/P.DEVOCHT 7de kamer AO/BZ zaal H	H.CROISIAU/S.VANDENEYNDE 3de kamer CA zaal G G.ADRIAENSENS/J.VERELST 4de kamer ZIV/(RVA)/CSR zaal H	L.BOEYKENS/L.PELEMANS 2 ^{de} kamer CB zaal G	G.ADRIAENSENS/J.VERELST 4 ^{de} kamer RVA/(ZIV)CSR zaal H	L.BOEYKENS/L.VISKENS 2 ^{de} kamer CB zaal G J.VERHAVERT/L.VAN CALSTER 4 ^{de} kamer RSZ/SLO/JV/AG zaal H

DIENSTREGELING 1 SEPTEMBER 2007 tot en met 31 DECEMBER 2007 - AFDELING HASSELT

De inleidingszittingen en de beschikkingen worden afzonderlijk vermeld.

WEEK	MAANDAG	DINSDAG	WOENSDAG	DONDERDAG	VRIJDAG
1		P.CEUPPENS/S.WEEKERS 2de kamer CB + inleidingen + beschikkingen 1 ^{ste} kamer en kort geding inleidingen + beschikkingen	J.MARTENS/L.COLLA 3de kamer inleidingen + beschikkingen CA	G.VERSCHUEREN/L.KIREJEW 4de kamer inleidingen + beschikkingen RVA/RKW/PENS/JV/ZIV/AdmG/ CSR	P.CEUPPENS/E. NOBEN 6de kamer MIV inleidingen + beschikkingen (pl.z okt/dec/mei) + 4 ^{de} kamer OCMW/Jur.B (sep/nov/febr/mrt/juni)
2		P.CEUPPENS/S.WEEKERS 2 ^{de} kamer CB	J.MARTENS/L. COLLA 4de kamer RSZ + beschikkingen	G.VERSCHUEREN/L.KIREJEW 4de kamer RVA/RKW/PENS/JV/ZIV/AdmG/ CSR	
3	J.MARTENS/L.COLLA 7de kamer inleidingen + beschikkingen AO/BZ	P.CEUPPENS/S. WEEKERS 2de kamer CB	J.MARTENS/L.COLLA 3de kamer CA sep/nov/jan/mrt/mei 4 ^{de} kamer RSZ okt/dec/febr/apr/juni	G.VERSCHUEREN/L.KIREJEW 4de kamer RVA/RKW/PENS/JV/ZIV/AdmG/ CSR	G.VERSCHUEREN/L. KIREJEW leidt zitting en redigeert alle arresten 5de kamer inleidingen + beschikkingen P. CEUPPENS bijzitter
4	J.MARTENS/L. COLLA 7de kamer AO/BZ	P.CEUPPENS/S. WEEKERS 2 ^{de} kamer CB		G.VERSCHUEREN/L.KIREJEW 4de kamer RVA/RKW/PENS/JV/ZIV/AdmG/ CSR	

BIJKOMENDE OPMERKINGEN:

Antwoord hetzelfde als voor 2006

Nihil

HOOFDSTUK IV: Overlegstructuren

1. Beschrijf kort de structuur van het intern overleg (overleg binnen het rechtscollege).

Antwoord ongeveer hetzelfde als voor 2006

- Jaarlijks is er in de afdeling Antwerpen vóór 31 mei een *algemene vergadering* van de magistraten van de zetel en de raadsheren in sociale zaken, in aanwezigheid van de procureur-generaal en met de hoofdgriffier als secretaris, voor het opstellen van het werkingsverslag. Oproeping met agenda en kennisgeving aan de minister van Justitie. Een proces-verbaal wordt opgesteld.
  - Ook zijn er de *algemene vergaderingen* in de afdeling Antwerpen met enkel de magistraten van de zetel en de hoofdgriffier als secretaris telkens wanneer de wet het voorschrijft, zo voor de aanwijzing van de adjunct-mandaten, de aanwijzing van de evaluatoren en plaatsvervangende evaluatoren, het verlenen van een advies voor de kandidaten-raadsheer of de kandidaat-eerste voorzitter, de aanwijzing van een kandidaat voor de Nationale Tuchtraad enz. Oproeping met agenda en kennisgeving aan de minister van Justitie. Een proces-verbaal wordt opgesteld.
  - Verder zijn er de regelmatige *werkvergaderingen* in de afdeling Antwerpen van de magistraten van het arbeidshof, al dan niet samen met de magistraten van het auditoraat-generaal en gebeurlijk in aanwezigheid van de hoofdgriffier. De agendapunten worden op voorhand medegedeeld. Ze worden aangebracht door magistraten en de eerste voorzitter, soms op vraag van de griffie. Meestal volgt een schriftelijk verslag, opgesteld door telkens een andere magistratuur-verslaggever.
  - Wanneer nodig zijn er in de afdeling Antwerpen of de afdeling Hasselt *werkvergaderingen* van de eerste voorzitter met de kamervoorzitters.
  - Ook zijn er occasioneel aparte *werkvergaderingen* in de afdeling Antwerpen of de afdeling Hasselt, bv. met de eerste voorzitter, de magistraten van de afdeling Hasselt en de hoofdgriffier, of bv. met de eerste voorzitter en de magistraten die een welbepaalde materie in de beide afdelingen behandelen, al dan niet samen met de hoofdgriffier, of bv. met de eerste voorzitter, de betrokken of alle magistraten, de hoofdgriffier en de griffiers naar aanleiding van nieuwe wetgeving. Er volgt veelal een verslag, opgesteld door de eerste voorzitter.
  - In de afdeling Antwerpen vergaderen de magistraten die de materie arbeidsovereenkomsten behandelen en in celverband werken wekelijks.
  - Verder zijn er regelmatig *werkvergaderingen* van de hoofdgriffier en de griffiers van het arbeidshof, in aanwezigheid van de eerste voorzitter, de eerste advocaat-generaal en een advocaat-generaal in de afdeling Antwerpen of Hasselt. De agendapunten worden aangebracht door de hoofdgriffier of de griffiers en worden op voorhand medegedeeld. De hoofdgriffier stelt een schriftelijk verslag op.
  - Doch veel vaker is er *informeel mondeling overleg of via e-mail* tussen de eerste voorzitter en een (de) kamervoorzitter(s) of één of meer van de collega's-magistraten.
  - Quasi dagelijks is er *informeel mondeling overleg of via e-mail* tussen de eerste voorzitter en de hoofdgriffier.
2. Is er gestructureerd verticaal overleg met andere organisatiedelen van de rechterlijke organisatie (bijvoorbeeld tussen de rechtbank en hof van beroep, met Hof van Cassatie, enz...)? Zo ja, beschrijf kort met wie en hoe dat geregeld is en geef daarbij de belangrijkste doelen en resultaten aan, aan de hand van onderstaande tabel.

Antwoord ongeveer hetzelfde als voor 2006

- Regelmatig is er de zgn. "Vaste Vergadering van de Korpschefs" op het Hof van Cassatie tussen de eerste voorzitter en voorzitter van het *Hof van Cassatie* en de procureur-generaal en eerste advocaat-generaal bij het Hof van Cassatie, de vijf eerste voorzitters van de hoven van beroep, de vijf eerste voorzitters van de arbeidshoven en de vijf procureurs-generaal. Sedert december 2007 is de Vaste vergadering uitgebreid met een delegatie van de korpschefs van alle rechtbanken in eerste aanleg, van de parketten en arbeidsauditoraten en van de vrederechters en de politierechters. De agendapunten worden aangebracht door de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie of een lid van de Vaste Vergadering en op voorhand medegedeeld. De kabinetssecretaris van de eerste voorzitter van het Hof van Cassatie stelt een schriftelijk verslag op.
  - Occasioneel, wanneer de actualiteit het vereist, kunnen er ook nog bijkomende werkvergaderingen zijn in het *Hof van Cassatie* met al de leden van de Vaste Vergadering van de Korpschefs of een afsplitsing ervan.
  - Er is eveneens occasioneel contact per brief, e-mail of mondeling tussen de eerste voorzitter en de eerste voorzitter of voorzitter van het *Hof van Cassatie*.
  - Regelmatig en occasioneel zijn er werkvergaderingen onder leiding van de eerste voorzitter met de *voorzitters* van de vijf *arbeidsrechtbanken* van het *ressort*, doorgaans afwisselend in de afdeling Antwerpen en de afdeling Hasselt. De agendapunten worden aangebracht door de eerste voorzitter of een voorzitter en op voorhand medegedeeld. Een schriftelijk verslag wordt om beurten door een voorzitter opgesteld, eventueel aangevuld en met eindredactie door de eerste voorzitter.
  - Ook is er via brief of e-mail maar nog vaker telefonisch *informeel overleg* tussen de eerste voorzitter en één of alle *voorzitters* van de arbeidsrechtbanken van het *ressort*.
3. *Is er gestructureerd horizontaal overleg met andere organisatiedelen van de rechterlijke organisatie (bijvoorbeeld met parketten, andere rechtscolleges, enz.)? Zo ja, beschrijf kort met wie en hoe dat geregeld is en geef daarbij de belangrijkste doelen en resultaten aan, aan de hand van onderstaande tabel.*

Antwoord ongeveer hetzelfde als voor 2006

- Zeer geregeld, telkens wanneer er aanleiding toe is, is er informeel overleg tussen de *eerste voorzitter* en de *eerste advocaat-generaal* bij het auditoraat-generaal te Antwerpen optredend namens de procureur-generaal, op het kabinet van één van beiden, telefonisch of per e-mail.
- Telkens wanneer er aanleiding toe is, is er informeel overleg tussen de *eerste voorzitter* van het *hof van beroep* te Antwerpen, de *eerste voorzitter* van het *arbeidshof* te Antwerpen en veelal ook de *procureur-generaal* bij het hof van beroep en het arbeidshof te Antwerpen, over allerhande gemeenschappelijke onderwerpen, op het kabinet van één van hen, telefonisch, per brief of per e-mail.
- Minstens driemaandelijks en telkens wanneer de actualiteit het vereist zijn er werkvergaderingen van het zgn. "College van Eerste Voorzitters" tussen de *eerste voorzitters* van de tien *hoven* van het land op het hof van beroep of het arbeidshof te Brussel. De agendapunten worden aangebracht door de deken of een van de eerste voorzitters en op voorhand medegedeeld en er volgt veelal een verslag, opgesteld door de deken van het College van Eerste Voorzitters.

- Wanneer er aanleiding toe is zijn er op het arbeidshof te Brussel of op één van de andere arbeidshoven werkvergaderingen tussen de *eerste voorzitters* van de vijf *arbeidshoven*. De agendapunten worden aangebracht door de deken of een of meer van de eerste voorzitters en op voorhand medegedeeld en er volgt veelal een verslag, opgesteld door de deken van het College van Eerste Voorzitters die tevens eerste voorzitter is van het arbeidshof te Luik.
- Zeer geregeld, quasi dagelijks en vaak meermaals daags, zijn er contacten per fax of e-mail tussen de *tien eerste voorzitters* van de hoven of tussen de vijf eerste voorzitters van de arbeidshoven, veelal uitgaande van de deken van het College van Eerste Voorzitters of een andere eerste voorzitter.
- Occasioneel was er een werkvergadering tussen enkele magistraten van het arbeidshof, enkele magistraten van het hof van beroep, de eerste voorzitter en de hoofdgriffier naar aanleiding van de overheveling van de materie collectieve schuldenregeling van het hof van beroep naar het arbeidshof.
- Ten slotte zijn er *allerhande* vergaderingen hetzij binnen het ressort, hetzij binnen de provincie Limburg, hetzij binnen het arrondissement Hasselt, zoals
  - bv. een vergadering tussen de eerste voorzitters van de beide hoven, de procureur-generaal, de hoofdgriffiers van de beide hoven en alle *persmagistraten* van het ressort (niet in 2007);
  - bv. regelmatige vergaderingen van de *Gebouwencommissie* te Hasselt waarin alle korpschefs van het arrondissement Hasselt en de eerste voorzitter van het arbeidshof alsook een advocaat-generaal bij het auditoraat-generaal afdeling Hasselt zetelen, over het toekomstige gemeenschappelijke nieuwe gerechtsgebouw te Hasselt of aangaande de veiligheid van de gerechtsgebouwen te Hasselt enz. De agendapunten worden op voorhand medegedeeld en er volgt een verslag, opgesteld door een griffier-secretaris;
  - bv. regelmatige vergaderingen van de zgn. *Colimpro* tussen alle Limburgse korpschefs en de eerste voorzitter van het arbeidshof te Antwerpen (met immers een afdeling te Hasselt) over de toepassing van nieuwe wetgeving. Er volgt een verslag opgesteld door de voorzitter van Colimpro.

4. Is er gestructureerd overleg met de actoren die extern zijn aan de rechterlijke organisatie (balie, FOD Justitie, enz.)? Zo ja, beschrijf kort met wie en hoe dat geregeld is en geef daarbij de belangrijkste doelen en resultaten aan, aan de hand van onderstaande tabel.¹⁵

- Er bestaat geen gestructureerd overleg met *FOD Justitie* waar we ook geen centraal aanspreekpunt hebben. Toch verlopen de occasionele contacten bevredigend. Zij gebeuren veelal telefonisch of via e-mail ofwel per brief.
- Occasioneel waren er werkvergaderingen tussen de *minister van Justitie* en/of haar medewerkers en al de eerste voorzitters van de hoven of de eerste voorzitters van de arbeidshoven of een delegatie ervan.
- Jaarlijks is er een werkvergadering in de *Commissie van Justitie* van de *Senaat* tussen de commissieleden en de leden van de Vaste Vergadering van de Korpschefs.
- Occasioneel is er een werkvergadering tussen de *voorzitter* of *directeur-generaal* van *FOD Justitie* en de eerste voorzitters.
- Occasioneel zijn er werkvergaderingen van de korpschefs en de *Hoge Raad voor de Justitie*.

---

¹⁵ Aangezien de vragenlijst voor alle rechtscolleges identiek is, is het mogelijk dat sommige overlegstructuren niet van toepassing zijn.

- Occasioneel is er een werkvergadering van het College van Eerste Voorzitters of van de Vaste Vergadering van de Korpschefs met de *Commissie Modernisering van de Rechterlijke Orde* al dan niet samen met de voorzitter van de *Algemene Raad van de Partners*.
- Occasioneel zijn er werkvergaderingen tussen de eerste voorzitters, de procureur-generaal en de hoofdgriffiers van de beide hoven met de vijf *stafhouders* van de *balies* van het ressort, bv. over de opvolging van het akkoordprotocol dat tussen de voornoemden was gesloten en gold tot de inwerkingtreding op 1 september 2007 van de wet van 26 april 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het bestrijden van de gerechtelijke achterstand.
- Occasioneel is er overleg tussen de eerste voorzitter en een of meer *stafhouders* van een of meer balies van het ressort.
- Occasioneel was er een werkvergadering tussen o.m. de eerste voorzitters van het ressort Antwerpen en de *Universiteit Antwerpen* naar aanleiding van het ontvangen van studenten in de mastersopleiding voor een stage.
- Occasioneel was er een werkvergadering tussen de eerste voorzitter en de rector van de *Universiteit Hasselt* naar aanleiding van de geplande oprichting van een nieuwe faculteit rechten aan de Universiteit Hasselt.

	Beschrijving	Doelen / Resultaten
<u>De magistraten van het rechtscollege</u>	<p>A. Algemene vergadering van de magistraten en de raadsheren in sociale zaken.</p> <p>B. Algemene vergadering van de magistraten.</p> <p>C. Regelmatige werkvergaderingen met de magistraten van de zetel, al dan niet aangevuld met de magistraten van het auditoraat-generaal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jaarlijks, voor het opstellen van het werkingsverslag; - werkingsverslag en proces-verbaal; - betrokkenheid bij de werking van het rechtscollege; - gelegenheid voor de magistraten en raadsheren in sociale zaken van de beide afdelingen om elkaar te ontmoeten en beter te leren kennen (de algemene vergadering wordt gevolgd door een wandelbuffet voor alle medewerkers van het arbeidshof). - voor de aanwijzing van adjunct-mandaten; - voor de aanwijzing van evaluatoren en hun plaatsvervangers; - voor het geven van advies over kandidaten-raadsheer of kandidaat-eerste voorzitter; - voor de aanwijzing van een kandidaat voor de Nationale Tuchtraad; - proces-verbaal en eventueel advies; - kennismaking met de kandidaten-raadsheer; - betrokkenheid van de magistraten bij de werking van het rechtscollege; - gelegenheid voor de magistraten van de twee afdelingen om elkaar te ontmoeten. - agendapunten, op aangeven magistraten, eerste voorzitter of op vraag griffie; - schriftelijk verslag opgesteld door telkens een andere magistratuur-verslaggever; - bespreking van allerhande juridische en andere problemen waarmee de magistraten of/en de griffie te maken kregen; - bespreking van nieuwe wetgeving of relevante rechtspraak; - maken van afspraken over concrete werkwijzen; - opvolging en actualiseren van de lijst van deskundigen; - doorgeven van allerhande juridische en andere informatie die de magistraten aanbelangt; - betrachting uniformiteit rechtspraak tussen de magistraten van de twee afdelingen van het arbeidshof, bevordering rechtszekerheid; - ondersteuning en bevordering overleg en communicatie tussen de magistraten van de twee afdelingen.

Beschrijving	Doelen / Resultaten
	<ul style="list-style-type: none"> - telkens wanneer de eerste voorzitter het nuttig of wenselijk oordeelt over een bepaald probleem met de kamervoorzitters te reflecteren en te overleggen; kan ook op vraag van hen of één van hen; - over zaken die de organisatie van het rechtscollege betreffen of zaken/problemen die reflectie vergen; - nuttig; - betrokkenheid bij het bestuur van het rechtscollege.
<p>E. Occasionele werkvergaderingen tussen eerste voorzitter en magistraten van een afdeling of magistraten die een welbepaalde materie in de beide afdelingen behandelen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - op hun initiatief of initiatief eerste voorzitter; - over problemen of punten die specifiek de afdeling of een welbepaalde materie betreffen; - nuttig.
<p>F. Mondeling of via e-mail informeel overleg tussen eerste voorzitter en kamervoorzitter(s) en/of raadsheer / raadsheren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - op hun initiatief of initiatief eerste voorzitter ; - over allerhande zaken van praktische aard; - nuttig.

	Beschrijving	Doelen / Resultaten
<u>De korpschefs of magistraten van een ander rechtscollege/andere rechtscolleges</u>	<p>A. Occasioneel mondeling of via e-mail overleg tussen eerste voorzitter en eerste advocaat-generaal bij het arbeidshof te Antwerpen.</p> <p>B. Occasioneel schriftelijk, via e-mail of informeel mondeling overleg tussen eerste voorzitter hof van beroep, eerste voorzitter arbeidshof en procureur-generaal te Antwerpen.</p> <p>C. Occasionele werkvergadering tussen bepaalde magistraten van het arbeidshof, bepaalde magistraten van het hof van beroep, de eerste voorzitter en de hoofdgriffier naar aanleiding van de overheveling van de materie collectieve schuldenregeling.</p> <p>D. Regelmatige werkvergaderingen van de Gebouwencommissie te Hasselt tussen alle korpschefs van het arrondissement Hasselt, de eerste voorzitter van het arbeidshof en een advocaat-generaal van de afdeling Hasselt.</p> <p>E. Occasionele werkvergaderingen met de Limburgse korpschefs en de eerste voorzitter van het arbeidshof over toepassingsmoeilijkheden van een aantal nieuwe wetten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - over allerlei zaken van praktische aard; - nuttig; - samenwerking voortreffelijk. - over problemen die de drie korpsen of het gemeenschappelijk gebouw betreffen; praktische afspraken allerhande; - nuttig; - samenwerking voortreffelijk. - kennisoverdracht en overdracht werkwijzen; - continuïteit rechtspraak; - rechtszekerheid. - i.v.m. het toekomstige gemeenschappelijke nieuwe gerechtsgebouw te Hasselt; - over de veiligheid van de gerechtsgebouwen te Hasselt. - poging eenvormige interpretatie en toepassing; - rechtszekerheid.

	Beschrijving	Doelen / Resultaten
<u>Vaste conferentie van de korpschefs van het Hof van cassatie en de hoven van beroep</u>	<p>A. Regelmatige en occasionele werkvergaderingen in het Hof van Cassatie.</p> <p>B. Contact via brief of e-mail.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - alle mogelijke problemen en punten die de magistratuur in zijn geheel betreffen; - ontmoeting tussen de korpschefs van het Hof van Cassatie, de tien hoven en de vijf parketten-generaal, die samen het ganse land bestrijken; sinds einde 2007 uitgebreid met een delegatie van de korpschefs van eerste aanleg, van de vrederechters en de politierechters; - ontmoeting andere instellingen; - confrontatie van diverse visies; - betrachting gemeenschappelijke visie en gemeenschappelijke politiek; - gemeenschappelijke gesprekspartner voor de minister van Justitie en andere instellingen; - bevordert uniformiteit en rechtszekerheid voor het ganse land. <p>- idem als hierboven.</p>
<u>College van Eerste Voorzitters van de hoven van hoger beroep</u>	<p>A. Regelmatige en occasionele werkvergaderingen in het hof van beroep of het arbeidshof te Brussel.</p> <p>B. Veelvuldige, quasi dagelijkse contacten per fax of e-mail.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - samenstelling: de eerste voorzitters van de vijf hoven van beroep en van de vijf arbeidshoven van het land; - gemeenschappelijke problemen eigen aan korpschefs; allerhande problemen die de magistraten van de zetel betreffen; poging gezamenlijk standpunt in te nemen over allerhande kwesties; samen beraden over vragen van de minister van Justitie enz.; - steun en raad van collega's, gezamenlijk nadenken over gemeenschappelijke problemen; - ontmoeting minister van Justitie en andere instellingen; - bevordert uniformiteit en rechtszekerheid. <p>- idem als hierboven.</p>

	Beschrijving	Doelen / Resultaten
<u>De eerste voorzitters van de arbeidshoven</u>	<p>A. Regelmatige werkvergaderingen in het arbeidshof te Brussel of in een ander arbeidshof.</p> <p>B. Regelmatige contacten per fax of e-mail.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - samenstelling: de eerste voorzitters van de vijf arbeidshoven van het land; - gemeenschappelijke problemen eigen aan de eerste voorzitters van de arbeidshoven; allerhande problemen die magistraten van de zetel van de arbeidshoven betreffen; poging gezamenlijk standpunt in te nemen over allerhande kwesties eigen aan de arbeidshoven; samen beraden over vragen van minister van Justitie aan de eerste voorzitters van de arbeidshoven enz.; - steun en raad van collega's, gezamenlijk nadenken over gemeenschappelijke problemen; - bevordert uniformiteit en rechtszekerheid. <p>- idem als hierboven.</p>
<u>Unie van de Voorzitters van de Rechtbanken van Eerste Aanleg</u>	/	/
<u>Het College van procureurs-generaal</u>	/	/
<u>Het federaal parket</u>	/	/
<u>De Raad van de procureurs des Konings</u>	/	/
<u>Vereniging van de Arbeidsauditeurs</u>	/	/
<u>Conferentie van de Voorzitters van de Rechtbanken van koophandel</u>	/	/
<u>Unie van de Voorzitters van de Rechtbanken van Eerste Aanleg</u>	/	/

	Beschrijving	Doelen / Resultaten
<u>De voorzitters van de Arbeidsrechtbanken</u>	<p>A. Regelmatige werkvergaderingen van de eerste voorzitter met de vijf voorzitters van de arbeidsrechtbanken het ressort afwisselend in de afdeling Antwerpen en de afdeling Hasselt van het arbeidshof.</p> <p>B. Talrijke informele, mondelinge contacten of via e-mail .</p>	<ul style="list-style-type: none"> - agenda vooraf medegedeeld door eerste voorzitter, agendapunten komende van voorzitters en eerste voorzitter; - verslag afwisselend door een voorzitter opgesteld, met eventueel aanvulling en eindredactie door eerste voorzitter; - problemen van korpschefs, problemen van organisatie van het rechtscollege, opvolgen en actualiseren van de gemeenschappelijke lijst van deskundigen, allerhande praktische problemen, problemen van procedurele of juridische aard, problemen n.a.v. uitbreiding bevoegdheid en alles wat de arbeidsgerechten in het algemeen betreft; - eenvormigheid in het ressort; rechtzekerheid; - bevordert goede contacten tussen voorzitters en eerste voorzitter; voorzitters voelen zich gesteund door eerste voorzitter. <p>- idem als hierboven.</p>
<u>Andere rechtscolleges</u>	/	/

	Beschrijving	Doelen / Resultaten
<u>De raadsheren in sociale zaken</u>	<ul style="list-style-type: none"> - Algemene vergadering voor het opstellen van het werkingsverslag eens per jaar, in 2007 op 30 mei 2007. - Ontvangst op kabinet eerste voorzitter bij gelegenheid van eedaflegging, in aanwezigheid procureur-generaal, eerste advocaat-generaal, hoofdgriffier en de aanwezige magistraten van het arbeidshof. - Zittingen. - Opening van het gerechtelijk jaar en receptie van de hoven. - Vormingsactiviteiten, o.m. specifiek ingericht voor de lekenrechters van het ganse ressort. 	<ul style="list-style-type: none"> - voor het opstellen van het werkingsverslag; - betrokkenheid bij de werking van het arbeidshof; - ontmoeting raadsheren in sociale zaken van de beide afdelingen met elkaar en met de magistraten en de griffiers van de beide afdelingen. - verwelkoming en kennismaking met het arbeidshof en zijn geplogenheden. - houden zitting en beraadslaging. - ontmoeting raadsheren in sociale zaken van de beide afdelingen met elkaar, met de magistraten van de beide hoven, de griffiers en de andere genodigden; - betrokkenheid met het arbeidshof. - vorming. - ontmoeting van de andere raadsheren en rechters in sociale zaken van het ressort, ontmoeting van de korpsoversten van het arbeidshof en van de arbeidsgerechten en arbeidsauditoraten en de hoofdgriffiers van het ressort alsook de aanwezige magistraten en de griffiers.
<u>De rechters in sociale zaken</u>	Eedaflegging bij eerste voorzitter of een ander magistraat van het arbeidshof.	- gelukwensen en korte toespraak.
<u>De rechters in handelszaken</u>	/	/
<u>Het parket</u>	/	/
<u>De referendarissen</u>	/	/
<u>De dienst voor documentatie en overeenstemming der teksten</u>	/	/

	Beschrijving	Doelen / Resultaten
<u>De hoofdgriffier en het personeel</u>	<p>Quasi dagelijks mondeling overleg of via e-mail tussen eerste voorzitter en hoofdgriffier.</p> <p>Voortdurend contact magistraten met hun zittingsgriffier(s).</p> <p>Werkvergaderingen hoofdgriffier en de griffiers, in aanwezigheid eerste voorzitter, eerste advocaat-generaal en een advocaat-generaal.</p> <p>Hoofdgriffier fungeert eveneens als secretaris van de algemene vergaderingen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - over organisatie zittingen, fixatietermijnen, allerhande dagelijkse praktische problemen in verband met arbeidshof en griffie; - vertrouwensband, nauwe samenwerking. - elke magistraat heeft zijn vaste zittingsgriffier; - vertrouwensband, nauwe samenwerking. - over de toepassing van de beslissingen, genomen in de werkvergaderingen van de magistraten; - over allerhande problemen in verband met de procedure en de werking van de griffie; - uniforme werkwijze in de griffies van de beide afdelingen van het arbeidshof. - geeft kennis van de algemene vergadering aan de minister van Justitie, verstuurt de uitnodigingen en stelt het proces-verbaal op.
<u>Het parket-generaal</u>	/	/
<u>Het auditoraat-generaal bij het arbeidshof</u>	Regelmatig informeel mondeling overleg of via e-mail tussen eerste voorzitter en eerste advocaat-generaal.	<ul style="list-style-type: none"> - telkens wanneer er aanleiding toe is (over organisatie zittingen, over problemen op de zittingen, over gemeenschappelijke documentatiedienst, enz.); - met het oog op optimale werking van het arbeidshof; - nauwe samenwerking.
<u>Het arbeidsauditoraat</u>	/	/
<u>De parketten/auditoraten</u>	/	/
<u>Andere parketten-generaal / auditoraten-generaal</u>	/	/
<u>De politiediensten :</u> - <u>de gerechtelijke diensten</u> - <u>de andere diensten</u>	/	/
<u>De inspectiediensten</u>	/	/

	Beschrijving	Doelen / Resultaten
<u>De FOD Justitie :</u> - <u>Het centraal bestuur</u> - <u>de Justitiehuzen</u> - <u>Andere</u>	<p>Occasionele werkvergaderingen op het kabinet van de minister van Justitie.</p> <p>Occasionele werkvergaderingen met voorzitter of directeur-generaal van FOD Justitie.</p> <p>Mondelinge contacten of via e-mail of brief met FOD Justitie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - met het College van Eerste Voorzitters; - of in werkgroep of subwerkgroep samen met kabinetsmedewerkers en andere korpschefs; - om op vraag van de minister van Justitie specifieke problemen nader te bestuderen. - met het College van Eerste Voorzitters; - over justitie of het beleid ervan. - voor allerhande zaken van praktische aard; - verloopt over het algemeen vlot en bevredigend.
<u>De balie</u>	<p>Ontvangst stafhouder op kabinet eerste voorzitter; ontmoeting bij opening gerechtelijk jaar, op openingsconferenties, op nieuwjaarsrecepties, op OVB enz.</p> <p>Lunch samen met stafhouder</p> <p>Contact via briefwisseling, soms telefonisch.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - voorstelling nieuwe stafhouder; - vlotte samenwerking. - vlotte samenwerking. - mededeling dienstregeling; - regelmatige mededeling stand fixatiermijnen enz.; - klachten magistraten arbeidshof over individuele advocaten of omgekeerd.
<u>De gerechtsdeurwaarders</u>	<p>Contact via briefwisseling.</p> <p>Ontmoeting bij opening gerechtelijk jaar, op openingsconferenties, op nieuwjaarsrecepties, op OVB enz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - mededeling dienstregeling. - vlotte samenwerking.
<u>Het notariaat</u>	/	/
<u>De Hoge Raad voor de Justitie</u>	Occasionele uitnodiging door de Hoge Raad voor de Justitie.	<ul style="list-style-type: none"> - samen met andere korpschefs; - over allerhande, bv. over organisatie opleiding voor rechters en raadsheren in sociale zaken.
<u>De vrederechters en de plaatsvervangende vrederechters/De rechters in de politierechtbank en de plaatsvervangende rechters in de politierechtbank</u>	/	/

	Beschrijving	Doelen / Resultaten
<u>Andere (te verduidelijken)</u>	/	/

BIJKOMENDE OPMERKINGEN:

Antwoord hetzelfde als voor 2006

Nihil.

HOOFDSTUK V: Statistieken betreffende inkomende en uitgaande dossiers en hangende zaken

1. Verschillen de gegevens die het rechtscollege registreert van deze die door de Federale Overheidsdienst Justitie worden aangemaakt en gepubliceerd ?

Antwoord hetzelfde als voor 2006.

Deze vraag kan niet worden beantwoord aangezien de gegevens van de arbeidsgerechten niet door de FOD Justitie worden gepubliceerd.

2. In bevestigend geval, geef aan waarin ze verschillen (eventueel per materie te specificeren) en geef, wanneer dit het geval is, duidelijk aan welke rol het eigen systeem van registratie en verwerking van gegevens speelt in de werking van het rechtscollege.

Antwoord hetzelfde als voor 2006.

Deze vraag kan niet worden beantwoord aangezien de gegevens van de arbeidsgerechten niet door de FOD Justitie worden gepubliceerd.

BIJKOMENDE OPMERKINGEN:

Antwoord hetzelfde als voor 2006.

De grafieken en het cijfermateriaal worden als bijlage aan het werkingsverslag gevoegd.

HOOFDSTUK VI: Evolutie van de werklust

Werklastmeting

1. Maakt u gebruik van een instrument om de werklust van de magistraten van het rechtscollege te meten ? Zo ja, geef een korte beschrijving van dat instrument en zijn voordelen en gebreken. Geef daarbij de frequentie van gebruik aan. Schets de evolutie van de werklust die ermee werd vastgesteld.
2. Heeft u initiatieven genomen om het bestaande systeem te verbeteren ? Zo ja, welke ?
3. Geef de evolutie van de werklust sinds de werklustmeting weer.

- a. Art. 352bis Ger. W. zoals ingevoegd bij artikel 7 van de wet van 29 november 2001 (B.S. 08.12.2001) bepaalt dat de Koning, na advies van de Hoge Raad voor de Justitie, de wijze vaststelt waarop de werklust van de rechter en van het openbaar ministerie wordt geregistreerd, alsook de wijze waarop deze geregistreerde gegevens worden geëvalueerd.

Tot hiertoe is dit koninklijk besluit nog niet verschenen en officieel is er voor de magistraten nog geen systeem van werklustmeting ingevoerd zoals dat bv. in Nederland bestaat met het LAMICIE-model.

Wat het openbaar ministerie betreft staat men het verst. Hier heeft in opdracht van de vorige minister van Justitie een externe consultant, De Witte & Morel, een onderzoek gevoerd naar de werkprocessen en de werklust bij het OM. Het College van Procureurs-generaal beschikt over een cel “werklustmeting” met twee adviseurs HRM en twee statistisch analisten. Het instrument is inmiddels ontwikkeld en uitgetest in de pilotsites. De eerste globale resultaten van de politieparketten zijn verwerkt tot een verslag.

In februari 2007 startten onderzoeksgroepen van de KULeuven en de Universit  de Liège in opdracht van de FOD Justitie en de POD Federaal Wetenschapsbeleid met een studie die de haalbaarheid van een werklustmetingsinstrument voor de zetel in kaart moest brengen. Inmiddels hebben deze onderzoeksgroepen een overzicht van de bestaande nationale en buitenlandse werklustmetingsystemen voorgelegd en ook aanbevelingen geformuleerd zonder evenwel zelf een werklustmetingsinstrument te ontwikkelen. Samen met het Instituut voor de Overheid organiseerden zij op 11 december 2007 te Brussel een studiedag “werklustmeting voor gerechten” waar de resultaten van hun onderzoek werden voorgesteld. Verder waren er sprekers uit Nederland, Frankrijk en de Verenigde Staten die toelichting gaven over hoe in hun land werklustmeting werd toegepast. Er werd gekeken naar het lopende project werklustmeting bij het OM en naar ervaringen met werklustmeting in de hoven van beroep en de politierechtbanken. De studiedag sloot af met een paneldiscussie en een debat met het publiek.

In zijn beleidsverklaring van 8 april 2008, die een vertaling is van het regeerakkoord van maart 2008, heeft de huidige minister van Justitie Vandeurzen zich uitdrukkelijk tot doel gesteld ook voor de zetel een werklustmeting te organiseren. Speciaal daarvoor heeft hij een specialist werklustmeting in zijn kabinet opgenomen.

De minister verwoordt het als volgt:

“Informatisering, beheersautonomie en werklasmeting moeten het gerecht op korte termijn moderne instrumenten geven die elders al lang gemeengoed zijn. Het departement Justitie wil zo de gerechtelijke achterstand detecteren en accuraat opmeten, en, met de hulp van een goed uitgebouwde werklasmeting, en rekening houdend met de aard van de geschillen, de personeelsbehoeften juist inschatten.

(...)

De personeelsformaties van de gerechtelijke organisaties worden momenteel bepaald op basis van een onderhandelingsproces tussen de vragende instantie en de toezichthoudende overheid. Er is nood aan een objectieve argumentering voor deze onderhandelingen. Het is bijgevolg de hoogste tijd voor een werklasmeeinstrument op basis waarvan de personeelsbehoeften op een meer professionele en objectieve manier gepland kunnen worden, in de vorm van personeelsbehoeftenplannen. Een werklasmeeinstrument zorgt niet alleen voor een rechtvaardige verdeling van de (personele) middelen, het kan ook bijdragen tot de efficiëntie en uniformiteit van bestaande werkwijzen en werkprocessen. Om deze redenen steunen we de uitvoering van de werklasmetingen bij het openbaar ministerie.

Ook wensen we een generiek werklasmeeinstrument voor de rechtbanken en hoven te creëren dat rekening houdt met de aard van het geding en waarvan het beheer toekomt aan de rechtbanken en hoven. Daarvoor zullen we middelen voorzien. Daartegenover staat een resultaatverbintenis. De zetel zal zich er toe moeten verbinden om zich op regelmatige tijdstippen te verantwoorden over de stappen voorwaarts. Uiteraard mag van de zetel niet verwacht worden dat hij bij de aanvang de knowhow heeft om een werklasmeeinstrument op te zetten. Daarom geven wij de Commissie Modernisering van de Rechterlijke Orde – met vooraf bepaalde duidelijke werkafspraken – de opdracht de zetel te ondersteunen bij de ontwikkeling van een werklasmeeinstrument. Uiteraard verloopt deze ontwikkelingsfase in openheid ten aanzien van andere justitiële actoren.”¹⁶

- b. In de hoven van beroep, die eertijds te kampen hadden met een aanzienlijke gerechtelijke achterstand, heeft men hierop niet gewacht. Binnen het College van Eerste Voorzitters werd vooreerst, na vele werkvergaderingen, de zgn. MUNAS-norm uitgewerkt (“Moyennes Unitaires Nationales d'Activités Sectorielles”), waarbij het aantal binnenkomende zaken van de rechtsmacht wordt vergeleken met het aantal beslissingen met intellectuele inbreng. Het was vooral de bedoeling, aan de hand van de beschikbare statistieken, op eenvormige wijze voor elk hof van beroep de *gemiddelde* productie aan arresten per magistraat te bepalen teneinde op die manier over een betrouwbaar instrument te beschikken om de behoefte aan magistraten voor elk hof van beroep concreet in te schatten. Van deze MUNAS-norm werd effectief gebruik gemaakt in de protocolakkoorden die de minister van Justitie de laatste jaren met de korpschefs van de hoven van beroep heeft gesloten, om het aantal bijkomende magistraten te bepalen waarop die hoven in de komende jaren aanspraak kunnen maken.

Daarnaast hebben de eerste voorzitters van de hoven van beroep een poging tot *individuele* werklasmeting ondernomen door hun magistraten en zittingsgriffiers gedurende een welbepaalde periode time-sheets te laten bijhouden waarbij zij nauwkeurig, op basis van uniforme criteria, al hun handelingen registreerden bij de afhandeling van een dossier. Deze periode is thans afgesloten en heeft een massa

---

¹⁶ Beleidsverklaring van de minister van Justitie Jo Vandeuren, april 2008, p. 48 en p. 52-53.

interessante gegevens opgeleverd die wachten op ontleding door vakspecialisten (statistici), aan te stellen door de FOD Justitie.

De arbeidshoven, die niet te kampen hebben met gerechtelijke achterstand, hebben het bijhouden van time-sheets vooralsnog niet ingevoerd.

Wel hebben zij een poging ondernomen om ook in de vijf arbeidshoven een informele oefening van werklastmeting te doen op de wijze zoals dit door de eerste voorzitters van de hoven van beroep is gebeurd, nl. op basis van de MUNAS-norm.

Een eerste vereiste is evenwel dat elk arbeidshof zijn cijfers op identiek dezelfde wijze berekent en hanteert, wat niet evident is.

De oefening is inmiddels beëindigd.

- c. Wat het arbeidshof te Antwerpen betreft vertoont de *gemiddelde* werklast per magistraat, berekend volgens de MUNAS-norm, in de laatste jaren een dalende lijn om in 2006 weer te stijgen en in 2007 terug, zij het zeer minimaal, te dalen.

Gedurende het kalenderjaar 2007 werden in het arbeidshof te Antwerpen 1.134 arresten gevelde: 930 eindarresten en 204 tussenarresten.

Overeenkomstig de MUNAS-norm worden de arresten in de zelfstandigenzaken, waar twee magistraten zetelen, tweemaal geteld (+ 64).

In deze cijfers zijn, opnieuw overeenkomstig de MUNAS-norm, de doorhalingen en afstanden (61), de voegingen (26) en de weglatingen (146) niet begrepen, wel de tussenarresten en uiteraard de eindarresten.

Rekening houdend met het aantal magistraten dat in het kalenderjaar 2007 effectief beschikbaar was om arresten op te stellen, namelijk 9,7, bedraagt de *gemiddelde* productiviteit per magistraat van het arbeidshof te Antwerpen in het kalenderjaar 2007, berekend volgens de MUNAS-norm, aldus $930 + 204 + 64 : 9,7 = 123,5$ arresten.

Voor 2006 was dit 125,7, voor 2005 119,06, voor 2004 133,7 en voor 2003 136,5.

In de beschouwde jaren blijft het totaal aantal *eind*beslissingen, met inbegrip van de weglatingen, afstanden, doorhalingen en samenvoegingen (1.321 in 2003, 1.423 in 2004, 1.261 in 2005, 1.220 in 2006 en 1.163 in 2007), het totaal aantal nieuwe zaken ingeschreven op de algemene rol (1.201 in 2003, 1.210 in 2004, 1.176 in 2005, 1.139 in 2006 en 988 in 2007) steeds overtreffen. Het saldo van de hangende zaken blijft dan ook afnemen (3.186 in 2003, 2.979 in 2004, 2.908 in 2005, 2.805 in 2006 en 2.612 in 2007).

Bij het interpreteren van de cijfers van de uitgesproken arresten mag niet uit het oog worden verloren dat de *werklast per zaak* over het algemeen toeneemt. De zaken worden alsmaar complexer, er is de veelvuldig wijzigende wetgeving in de verschillende deeldomeinen waarmee het arbeidshof geconfronteerd wordt, er is de impact van het internationaal recht, de arresten van het Hof van Justitie, de arresten van het Grondwettelijk Hof (het vroegere Arbitragehof), de advocaten werpen alsmaar meer middelen op die moeten worden beantwoord enz.

De hierboven vermelde cijfers van gemiddelde werklast per magistraat geven natuurlijk slechts een deel weer van de *werkelijke* werklast van de magistraten, die meer behelst dan het opstellen van arresten alleen. Zo is er ook het voorbereiden en houden van de zittingen en beraadslagingen, het doen van de noodzakelijke opzoekingen, het bijhouden van wetgeving, rechtsleer en rechtspraak, het volgen van opleidingen, het deelnemen aan werkvergaderingen, het zetelen in commissies enz.

- d. Los daarvan wordt binnen het arbeidshof te Antwerpen een systeem van werklastverdeling toegepast dat tezelfdertijd toelaat de *individuele theoretische* werklast van elke individuele magistraat min of meer nauwkeurig te bepalen (zie verder bij “werklastverdeling”).

Dit systeem, dat gehanteerd wordt sedert einde 2002, wordt voortdurend verfijnd.

Ook het resultaat of de *individuele feitelijk* opgenomen werklast kan voor elke magistraat afzonderlijk nauwkeurig worden vastgesteld. Dit gebeurt periodiek, om de maand, om de drie maanden, om de zes maanden en over het ganse voorbije gerechtelijk jaar.

De individuele en globale resultaten worden de magistraten na zes maanden en na een jaar medegedeeld.

Werklastverdeling

1. Op basis van welke criteria wordt de werklast onder de magistraten van het rechtscollege verdeeld ?
2. Worden de magistraten op de hoogte gebracht van die criteria ?
3. Hoe gebeurt die verdeling in de praktijk? Wordt controle uitgeoefend op de verdeling en wie stuurt het proces van de verdeling bij ?
4. Welke moeilijkheden brengen 1 en 2 mee en hoe lost u die op ?

Antwoord hetzelfde als voor 2006.

Vanaf het kalenderjaar 2003 werd een systeem ingevoerd dat twee belangrijke elementen tracht te verzoenen:

- enerzijds, in de mate van het mogelijke, de magistraten die materies laten behandelen die zij bij voorkeur behandelen;
- anderzijds, de werklast zo eerlijk mogelijk tussen alle magistraten over de beide afdelingen verdelen door elke magistraat een min of meer gelijkwaardig takenpakket te geven.

De globale jaarlijkse werklast van het arbeidshof te Antwerpen in het betrokken gerechtelijk jaar, wordt op basis van deze uitgangspunten, als volgt onder de magistraten verdeeld:

- voor elk gerechtelijk jaar stelt de eerste voorzitter, bijgestaan door de hoofdgriffier, de dienstregeling op rekening houdend met het aantal reeds vastgestelde en te verwachten zaken in elke materie in elke afdeling en met het aantal beschikbare magistraten, griffiers en raadsheren in sociale zaken;
- voor elke materie in elke afdeling wordt het aantal te verwachten pleitzaken van het komende gerechtelijk jaar berekend door het gemiddelde te nemen van het aantal inleidingen in die materie van de twee voorgaande kalenderjaren; dit blijkt vrij betrouwbaar in de praktijk;
- de magistraten hebben aan de eerste voorzitter een lijstje bezorgd waarin zij, in volgorde van voorkeur, opgeven welke materies zij zouden willen behandelen;
- op basis van hun voorkeur, enerzijds, en het aantal vermoedelijk te behandelen pleitzaken in elke materie in dat gerechtelijk jaar, anderzijds, wordt getracht een pakket per magistraat samen te stellen dat qua werklast min of meer gelijkwaardig is; de realisatie van dat pakket via eindbeslissing is het streefdoel;
- elke magistraat heeft hetzelfde aantal zittingen per maand; het aantal te behandelen zaken per zitting is vastgelegd door de eerste voorzitter en varieert naargelang van de materie, waarbij de magistraat enige soepelheid heeft in functie van de zwaarte van de concrete zaken;
- door ontleding van de maandelijks opgestelde overzichten van de vastgestelde en de behandelde zaken per kamer en nazicht van de zittingsbladen van elke kamer houdt de eerste voorzitter in het oog of elk van de magistraten zijn streefdoel ook zal halen. Vanzelfsprekend wordt hierbij zo nodig rekening gehouden met specifieke factoren, bv. eigen aan de aard van de behandelde zaken, of moet desgevallend een kleine correctie worden toegepast;
- zo er zich ergens een probleem voordoet bekijkt de eerste voorzitter dit zo nodig samen met de betrokken magistraat en wordt nagegaan hoe dit kan verholpen worden.

Bij gelegenheid van de planningsgesprekken van de magistraten is de werklast en de gelijkmatige werkverdeling tussen de collega's één van de onderwerpen van gesprek.

Wanneer een magistraat door allerlei omstandigheden problemen zou ondervinden kan de eerste voorzitter, zo nodig, al dan niet tijdelijke wijzigingen doorvoeren.

Wijzigingen in het takenpakket worden slechts doorgevoerd na overleg met de betrokken magistraat.

Dit systeem heeft tot hertoe geen noemenswaardige problemen opgeleverd.

HOOFDSTUK VII: Evolutie van de gerechtelijke achterstand in het arbeidshof te Antwerpen

Gerechtelijke activiteit

Indien het rechtscollege een eigen concept van de gerechtelijke achterstand heeft, gelieve dat dan hieronder te beschrijven en aan te geven of er – volgens dat concept – gerechtelijke achterstand is.

Artikel 7 van de wet van 9 juli 1997 definieert “achterstand” als een wachtermijn van meer dan één jaar. Artikel 6 van de wet van 29 november 2001 omschrijft “achterstand” als een wachtermijn van meer dan zes maanden. De algemeen gangbare opvatting, waarbij ook het arbeidshof zich aansloot, was tot hiertoe evenwel dat er sprake is van gerechtelijke achterstand van een rechtscollege wanneer een fixatietermijn van vier maanden systematisch wordt overschreden.

Onder “fixatietermijn” werd tot hiertoe verstaan de termijn die begint te lopen vanaf het verzoek van partijen tot vaststelling van de zaak voor pleidooi, nadat zij de zaak in staat van wijzen hebben gesteld, tot aan de toegekende pleitdatum.

Met het in voege treden op 1 september 2007 van de wet van 26 april 2007 “tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het bestrijden van de gerechtelijke achterstand” (B.S. 12.06.2007) kan deze definitie niet meer worden gehanteerd. Immers zijn het partijen zelf die voortaan, *alvorens* de zaak in staat van wijzen is, met toepassing van art. 747 Ger.W. hun conclusietermijnen vaststellen en op aangeven van de rechter, die hen de vroegste datum meedeelt waarop een rechtsdag zou kunnen worden gegeven, ook zelf de rechtsdag bepalen.

Veruit het grootst aantal zaken worden sedert 1 september 2007 vastgesteld op grond van art. 747 Ger.W. De vaststellingen op grond van art. 750, § 1 Ger.W. raken in onbruik.

De definitie van “fixatietermijn” moet dan ook met ingang van 1 september 2007 worden aangepast als de vroegste datum die de voorzitter als rechtsdag kan geven op het ogenblik dat dit hem door partijen wordt gevraagd. Is die vroegste datum binnen de vier maanden dan is er geen sprake van gerechtelijke achterstand.

I. Algemene vragen

1. *Gelieve in onderstaande tabel, het aantal vastgestelde dossiers te vermelden volgens de termijn tussen het ogenblik van het gezamenlijk verzoek tot rechtsdagbepaling van de partijen en de rechtsdag (artikel 750, § 1 van het Gerechtelijk Wetboek).*

	0 → 4 maanden	4 → 8 maanden
Sociale zekerheid werknemers	80 %	20 %
Bijdragen zelfstandigen	100 %	0 %
Sociale zekerheid zelfstandigen	100 %	0 %
Sociale verkiezingen	100 %	0 %
Mindervaliden	80 %	20 %
Administratieve geldboeten	100 %	0 %
Beschermde werknemers	100 %	0 %
Arbeiders	80 %	20 %
Bedienden	80 %	20 %
Arbeidsongevallen	80 %	20 %
Beroepsziekten	80 %	20 %
Bijdragen RSZ	100 %	0 %
Residuaire stelsels	100 %	0 %
Andere ¹⁷	100 %	0 %

2. Vindt u de huidige termijnen voor rechtsdagbepaling redelijk ?

Ja.

¹⁷ de materies, opgesomd in de artikelen 584 tot 589 van het Gerechtelijk Wetboek, die niet zijn opgenomen in de tabel

Zo ja, waarom ?

In zes van de twaalf materies wordt de redelijke vaststellingstermijn van vier maanden niet overschreden. In zes andere materies bedroeg de vaststellingstermijn in 2007 maximaal zes maanden, wat nog min of meer aanvaardbaar is (in 2006 was dat tien tegen twee).

Twee redenen zijn hiervoor aan te halen:

- 1) De afwezigheid van twee collega's, de ene voor het ganse jaar, de tweede vanaf midden september tot het einde van het jaar, die de betreffende materies behandelden.
- 2) De inwerkingtreding op 1 september 2007 van de wet van 26 april 2007 "tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het bestrijden van de gerechtelijke achterstand" (B.S. 12.06.2007). Waar voorheen 90% van de zaken op de inleidingszitting naar de bijzondere rol werd verwezen om later op verzoek van partijen op grond van art. 750, §1 of 747 § 2 Ger.W. te worden vastgesteld op een rechtsdag die door het hof werd bepaald, zijn het vanaf 1 september 2007 partijen zelf die in 90% van de zaken op de inleidingszitting of kort nadien een gezamenlijke kalender afspreken. Partijen zijn geneigd veel en vrij lange conclusietermijnen te voorzien waardoor zij een rechtsdag kiezen die sowieso niet binnen de vier maanden vanaf hun verzoek op de inleidingszitting of kort nadien valt. De door de rechter aangegeven vroegste rechtsdatum vanaf het verzoek van partijen ligt doorgaans wel nog binnen de vier maanden vanaf het verzoek (nieuwe definitie van "fixatietermijn", zie hoger). En doordat in de grote meerderheid van de zaken reeds vanaf de inleiding een rechtsdag wordt vastgelegd worden de zittingen veel sneller als vroeger opgevuld en worden de vrije lege zittingen alsmaar naar achteren geschoven.
Het effect van deze nieuwe wet op de gemiddelde vaststellingstermijn was reeds in 2007 voelbaar. Het valt te verwachten dat voor het kalenderjaar 2008 de vaststellingstermijnen in alle materies enkel nog zullen toenemen.

Om die specifieke redenen is de evolutie van 2007 vergeleken met 2006 dan ook niet verontrustend.

Welke maatregelen heeft u getroffen om dat te bereiken ?

Antwoord hetzelfde als voor 2006

Zoals voorheen kijkt de eerste voorzitter, bijgestaan door de hoofdgriffier, elke maand de termijn van rechtsdagbepaling van elke kamer in elke afdeling van het arbeidshof na.

Wanneer een termijn in een kamer dreigt uit te lopen of, integendeel, het aantal beschikbare zaken in een materie dreigt op te drogen, wordt gepoogd kort op de bal te spelen door onmiddellijk de vereiste maatregelen te nemen.

Dit kan onder meer zijn:

- het overhevelen van zaken tussen kamers onderling;
- het creëren van een bijkomende kamer om het tijdelijk teveel aan zaken in een bepaalde materie op te vangen.

Deze maatregelen sorteren onmiddellijk effect.

Vindt u dat de situatie nog kan worden verbeterd ?

Neen.

3. Aantal gewezen arresten

Vermeld het aantal arresten dat het arbeidshof heeft gewezen tijdens de jaren 2007, 2006 en 2005.

Onder “arresten” wordt hier verstaan eind- en tussenarresten, doorhalingen, samenvoelingen, afstanden en kostenbegrotingen.

Het eerste cijfer betreft de afdeling Antwerpen, het tweede cijfer de afdeling Hasselt.

	Stand op 31/12/2007	Stand op 31/12/2006	Stand op 31/12/2005
Sociale zekerheid werknemers	175 + 107 = 282	186 + 106 = 292	213 + 144 = 357
Bijdragen zelfstandigen	35 + 13 = 48	29 + 12 = 41	32 + 13 = 45
Sociale zekerheid zelfstandigen	13 + 7 = 20	8 + 8 = 16	9 + 7 = 16
Sociale verkiezingen	0 + 0 = 0	1 + 0 = 1	3 + 0 = 3
Mindervaliden	35 + 8 = 43	28 + 11 = 39	34 + 11 = 45
Administratieve geldboeten	2 + 1 = 3	10 + 1 = 11	3 + 2 = 5
Beschermde werknemers	Vervat in de cijfers bij arbeiders en bedienden		
Arbeiders	92 + 52 = 144	103 + 75 = 178	127 + 54 = 181
Bedienden	222 + 74 = 296	221 + 87 = 308	199 + 63 = 262
Arbeidsongevallen	103 + 63 = 166	96 + 46 = 142	99 + 66 = 165
Beroepsziekten	0 + 8 = 8	5 + 7 = 12	2 + 10 = 12
Bijdragen RSZ	93 + 38 = 131	112 + 32 = 144	96 + 38 = 134
Residuaire stelsels:	66 + 16 = 82	102 + 14 = 116	79 + 9 = 88
Andere ¹⁸	0	0	0

Is de evolutie van deze cijfers kenmerkend en zo ja, voor welk(e) verschijnsel(en) ?

Het aantal uitgesproken arresten per materie wordt onder meer bepaald door het aantal zittingen per materie en volgt over het algemeen min of meer de trend van het aantal inleidingen van de voorgaande kalenderjaren.

¹⁸ de materies, opgesomd in de artikelen 584 tot 589 van het Gerechtelijk Wetboek, die niet zijn opgenomen in de tabel.

Er zijn in 2007 geen opvallende tendensen vast te stellen.

Sommige materies dalen vergeleken met het jaar voordien (acht), anderen stijgen (vier).

Er is maar één materie die tussen 2005 en 2007 blijvend daalt, nl. de zaken sociale zekerheid werknemers, zij het dat de daling tussen 2007 en 2006 veel minder groot is dan die tussen 2006 en 2005. Een sluitende uitleg is er niet.

Ook de zaken arbeidsovereenkomsten arbeiders dalen zowel in 2006 en 2007 maar in 2005 waren ze evenwel gestegen vergeleken met 2004 (145, niet in de tabel).

Al de andere materies vertonen tussen 2005 en 2007 zowel daling als stijging.

Ook binnen eenzelfde materie zijn de evoluties in elk van de beide afdelingen vaak niet gelijklopend.

Er zijn dus moeilijk eenduidige conclusies te trekken.

Het aantal tussenarresten in het kalenderjaar 2007 verhoudt zich in de afdeling Antwerpen tot 19,2 % en in de afdeling Hasselt tot 28,1 % van het aantal eindarresten.

II. Oorzaken van de vertraging

1. Wat zijn volgens u, gelet op uw ervaring, de belangrijkste oorzaken van de vertraging in de procedures?

1.1. Geschillen inzake “arbeidsovereenkomsten”

Indien er vertraging was, kwam dit tot 1 september 2007 meestal omdat partijen de zaak niet activeerden. Partijen zijn echter meester van de zaak. De rechter kon hier niet in tussenkomen.

Het is duidelijk dat de wet van 26 april 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het bestrijden van de gerechtelijke achterstand dit grotendeels heeft ondervangen.

Wanneer er een deskundige is aangesteld (in de materie arbeidsovereenkomsten eerder uitzonderlijk) kan ook het wachten op het deskundig verslag zorgen voor vertraging (zie verder).

1.2. Geschillen inzake “sociale zekerheid”

In deze geschillen kon een oorzaak van vertraging liggen bij de deskundigen die in deze materies al vaker worden aangesteld en waar het soms lang wachten was op de neerlegging van hun verslag.

Vanaf 1 september 2007 trad eveneens de wet van 15 mei 2007 “tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek en tot herstel van art. 509quater van het Strafwetboek” (B.S. 20.08.2007) in werking die aan dat probleem tracht te verhelpen.

Andere oorzaken van vertraging zijn:

- overheidsinstellingen (bv. de Rijksdienst voor Pensioenen) die na het instellen van hoger beroep zeer laatijdig een raadsman aanstellen (soms pas op het ogenblik dat reeds een rechtsdag werd verleend);
- overheidsinstellingen die talmen met het neerleggen van het administratief dossier;
- overheidsinstellingen (bv. de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en de Rijksdienst voor Pensioenen) die hun medewerking niet adequaat verlenen wanneer op de zitting zelf of bij tussenarrest gevraagd wordt om een nieuw onderzoek in te stellen of een nieuwe afrekening op te stellen of een andere vraag wordt gesteld;
- vóór 1 september 2007: partijen die hun zaak niet activeren;
- onvoldoende dossierkennis van sommige (loco-)advocaten.

Anders dan men zou kunnen denken, leidt de nieuwe wet van 15 mei 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek en het artikel 509 quater van het Strafwetboek op het arbeidshof niet tot bijkomende vertraging. Enerzijds omdat de voorzitter op de zitting partijen steeds vraagt of zij afzien van de installatievergadering, waarop partijen al te graag ingaan aangezien dit ook voor hen tijdverlies betekent. Anderzijds omdat het in consignatie geven van de erelonen en kosten van de deskundigen in de materies arbeidsongevallen en sociale zekerheid geen zin heeft nu deze omzeggens altijd ten laste vallen van de (verzekerings)instellingen en er nooit een probleem met betaling is.

2. Welke algemene maatregelen suggereert u om deze oorzaken aan te pakken ?

- De wet van 26 april 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en de wet van 15 mei 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek en tot herstel van art. 509quater van het Strafwetboek zijn inmiddels een feit (cfr. hoger).
- De eerste advocaat-generaal bij het arbeidshof te Antwerpen heeft meerdere brieven geschreven naar de administrateur-generaal van de Rijksdienst voor Pensioenen (zo op 7 juni 2007, op 14 juni 2007, op 29 november 2007 en op 13 maart 2008) om de gebrekkige medewerking van zijn diensten bij de behandeling van concreet bij naam genoemde gerechtsdossiers en in het algemeen aan te klagen en aan te dringen op een correcte proceshouding. Tot op heden zonder antwoord en (nauwelijks) resultaat.

BIJKOMENDE OPMERKINGEN:

1. doorlooptijden

Om het cijfermateriaal van de statistiek “vaststellingstermijn” te ondersteunen, startte het arbeidshof te Antwerpen bij gelegenheid van zijn activiteitenverslag voor het kalenderjaar 2000 met de oefening om de werkelijke doorlooptijd van een dossier te berekenen.

Die doorlooptijd kon worden opgesplitst in, enerzijds, een periode waarin op het niveau van het hof niets gebeurt omdat het hof ook niets kan doen, en, anderzijds, de periode vanaf dewelke het hof zich wel actief met het afhandelen van een zaak kan inlaten.

We onderzochten de *brutodoorlooptijd* (waaronder werd verstaan de totale periode, d.w.z. de periode vanaf de inleiding van de zaak tot aan de eindbeslissing, inbegrepen dus de tijd tijdens dewelke het dossier op de bijzondere rol ligt) en de *nettodoorlooptijd* (die men bekomt door van de brutodoorlooptijd de tijdsduur zonder handeling, dit is de duur tijdens dewelke het dossier op de bijzondere rol ligt en tijdens dewelke partijen de zaak in staat stellen, af te trekken) van de zaken.

We kwamen telkens tot de conclusie dat de beeldvorming bij het publiek over gerechtelijke achterstand bij het gerecht in het algemeen en in het arbeidshof te Antwerpen in het bijzonder niet met de werkelijkheid overeenstemt.

Voor het kalenderjaar 2007 zullen we dit niet herhalen.

Sedert de inwerkingtreding op 1 september 2007 van de wet van 26 april 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek valt de brutodoorlooptijd immers samen met de nettodoorlooptijd.

2. cassatieberoepen

Hierna volgen de gegevens betreffende de voorzieningen in cassatie tegen arresten (tussenarresten en eindarresten) van het arbeidshof te Antwerpen voor het kalenderjaar 2007:

	afdeling Antwerpen	afdeling Hasselt
Aantal voorzieningen	15	8
Voorzieningen verworpen	5	1
Arresten verbroken	3	1
Arresten gedeeltelijk verbroken	1	0
Voorzieningen nog hangend op 18.04.2008	6	6
verhouding voorzieningen/arresten	15/765 = 2 %	8/369 = 2 %
Arresten verbroken	3/765 = 0,4 %	1/369 = 0,3 %
voorzieningen verworpen	5/765 = 0,7 %	1/369 = 0,3 %

HOOFDSTUK VIII: DE ACHTERSTAND IN HET BERAAD

1. Geef aan in hoeveel zaken die in beraad werden genomen om een arrest uit te spreken er een uitspraak plaatsvond :

a. binnen een maand:

in de afdeling Antwerpen 739 (96,6 %)
in de afdeling Hasselt 352 (95,4 %)

b. tussen 1 maand en 2 maanden:

in de afdeling Antwerpen 26 (3,4 %)
in de afdeling Hasselt 17 (4,6 %)

c. tussen 2 maanden en 3 maanden:

in de afdeling Antwerpen nihil (0 %)
in de afdeling Hasselt nihil (0 %)

d. tussen 3 maanden en 6 maanden:

in de afdeling Antwerpen nihil (0 %)
in de afdeling Hasselt nihil (0 %)

e. meer dan 6 maanden:

in de afdeling Antwerpen nihil (0 %),
in de afdeling Hasselt nihil (0 %)

na het sluiten van de debatten.

2. Hoe wordt toezicht uitgeoefend op de naleving van de termijnen van het beraad?

De controle op de tijdige uitspraak van de arresten gebeurt systematisch, op diverse wijzen:

- controle door de eerste voorzitter van de zittingsbladen van alle kamers van het arbeidshof, waarop in voorkomend geval dient vermeld te worden waarom een arrest niet binnen de maand werd uitgesproken (art. 770, lid 3 Ger.W. zoals van toepassing vóór 22 juni 2007; art. 770, § 1, lid 3 en 4 Ger.W. zoals van toepassing vanaf 22 juni 2007);
- toezending door de hoofdgriffier aan de eerste voorzitter van de lijst met de zaken waarin de uitspraak met meer dan een maand werd uitgesteld, ondertekend door de betrokken magistraten en met toevoeging van hun schriftelijke opmerkingen (art. 770, § 2 Ger.W. zoals van toepassing vanaf 22 juni 2007);
- verwittiging door de magistraat zelf wanneer het beraad langer dan drie maanden aanhoudt (art. 770, lid 4 Ger.W. zoals van toepassing vóór 22 juni 2007; art. 770, § 3 Ger.W. zoals van toepassing vanaf 22 juni 2007);

- controle door de magistraten van het auditoraat-generaal van de zittingsbladen en desgevallend mededeling door de procureur-generaal of de eerste advocaat-generaal aan de eerste voorzitter.

De overgrote meerderheid van de arresten wordt tijdig uitgesproken en wel door de zelfdiscipline die de magistraten zichzelf opleggen. Als uitzonderlijk de uitspraak van een arrest wordt uitgesteld is daar steeds een goede reden voor zoals complexiteit van het dossier, ziekte van de magistraat enz.

3. Worden er problemen ondervonden bij de toepassing van art. 770 Ger. W.?

Neen.

Zo ja, welke ?

/

HOOFDSTUK IX: BESCHRIJVING

(over maximum 2 pagina's):

Van de acties die tijdens het betrokken kalenderjaar 2007 werden ondernomen en van de resultaten om:

- ◆ de gerechtelijke achterstand weg te werken: zie hoofdstuk VII
- ◆ de naleving van de termijn van het beraad te waarborgen: zie hoofdstuk VIII
- ◆ de werking van het rechtscollege te verbeteren: zie hierna

1. reorganisatie van de afdeling Hasselt

Na drie voorbereidende werkvergaderingen werd vanaf 1 februari 2007 ook in de afdeling Hasselt van het arbeidshof een nieuwe structuur ingevoerd waarbij elke magistraat een cel of team vormt met een vaste griffier en een vaste griffiemedewerker. Het werken in een hecht teamverband biedt vele voordelen. Het bevordert de betrokkenheid en dus ook de beroepsvoldoening van elk van de teamleden die samen verantwoordelijk zijn voor de werking en resultaten van de kamer(s) die de magistraat voorziet. Op 9 mei 2007 werd het project een eerste maal geëvalueerd. Een tweede evaluatie volgt later.

2. weer nieuwe bevoegdheidsuitbreidingen en nieuwe wetten

2007 zal in de annalen van het arbeidshof herinnerd blijven als het jaar waarin onze bevoegdheid nogmaals werd uitgebreid en verschillende nieuwe wetten in werking traden. Talrijke studiedagen en werkvergaderingen werden aan deze nieuwe wetten gewijd. Hierna worden er slechts enkele aangehaald.

- *Sociaal strafrecht (wet 18 december 2006, B.S. 18.12.2006)*
Krachtens deze wet “tot wijziging van diverse bepalingen met betrekking tot het sociaal strafrecht” dient vanaf 28 december 2006 een magistraat van een arbeidsgerecht zitting te nemen in een correctionele kamer die zaken van sociaal strafrecht al dan niet in samenhang met gemeen recht behandelt en dit telkens wanneer ze met drie magistraten zetelt. Concreet betekent dit dat een magistraat van ons arbeidshof voor twee of zelfs drie zittingen per maand in het hof van beroep moet gaan zetelen – zittingen die hij dus niet in het arbeidshof kan doen - en dat hij volledig nieuwe materies (strafrecht, sociaal strafrecht, strafprocesrecht) onder de knie moet krijgen. Voor het jaar 2007 werden daarvoor aangeduid: kamervoorzitter Vercammen en als plaatsvervanger kamervoorzitter Martens.
- *Collectieve schuldenregeling (wet 13 december 2005, B.S. 21.12.2005)*
Deze wet “houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure van collectieve schuldenregeling”, breidde o.m. art. 578 Ger.W. met een 14° uit waarbij de arbeidsgerechten bevoegd werden om kennis te nemen van de vorderingen betreffende de collectieve schuldenregeling die voorheen door de beslagrechter en in graad van beroep door het hof van beroep werden behandeld. De bevoegdheidsoverdracht gebeurt in twee fasen: vanaf 1 september 2007 voor de nieuwe zaken, vanaf 1 september 2008 gaan ook de hangende zaken naar de arbeidsrechtbanken over. Daartoe werd in ons arbeidshof vanaf 1 september 2007 een nieuwe achtste kamer ingesteld.

Op 7 september 2007 had in de afdeling Antwerpen een eerste werkvergadering plaats met de betrokken magistraten, hun griffiers, de hoofdgriffier en de eerste voorzitter. Op 3 oktober 2007 had in de afdeling Antwerpen een tweede werkvergadering plaats waaraan deelnamen drie collega's van het hof van beroep waaronder twee voormalige beslagrechters, de collega's van het arbeidshof die in beide afdelingen de zaken collectieve schuldenregeling zouden behandelen, hun griffiers, de hoofdgriffier en de eerste voorzitter. Bedoeling was zoveel mogelijk continuïteit en aldus rechtszekerheid na te streven. Op 4 oktober 2007 had in de afdeling Hasselt een derde werkvergadering plaats samen met de vertegenwoordigers van de schuldbemiddelaars. Beide vergaderingen waren bijzonder nuttig. Studiedagen in november 2005 en 12 december 2006 over deze voor ons nieuwe materie werden door de arbeidsgerechten en de leden van de griffie druk bijgewoond. Opmerkelijk en o.i. betreurenswaardig is dat de rechter alleenzetelend is en er dus geen participatie is van lekenrechters. Ook dient het arbeidsauditoraat geen advies te geven. Deze wet zorgt vooral op het niveau van de arbeidsrechtbanken voor een aanzienlijke toename van het aantal te behandelen dossiers en is voor de griffie bijzonder belastend. Met enige angst kijkt men er uit naar 1 september 2008. In de afdeling Antwerpen behandelt raadsheer Adriaensens de zaken collectieve schuldenregeling, in de afdeling Hasselt is dit kamervoorzitter Verschueren.

- *De wet van 26 april 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het bestrijden van de gerechtelijke achterstand (B.S. 12.06.2007)*

De meest ingrijpende wijziging voor alle rechtscolleges was de inwerkingtreding op 1 september 2007 – en sommige artikelen op 22 juni 2007 - van deze wet die haar doel tracht te bereiken door alle fasen waarin het geding vertraging kan oplopen te versnellen, nl de fase van het in gereedheid brengen, de fase tussen het moment waarop de zaak in staat is en het moment waarop de zaak effectief kan worden gepleit, en de fase van het beraad, d.i. vanaf het sluiten van de debatten.

Op 31 augustus 2007 werd hierover in de afdeling Hasselt een werkvergadering gehouden tussen de magistraten en de leden van de griffie. Een handleiding met praktische werkwijze op de inleidingszitting werd op basis van deze vergadering door de eerste voorzitter opgesteld. Zij schreef op 4 september 2007 aan alle stafhouders van het ressort een brief in verband met de nieuwe procedure en de raadsheren in sociale zaken kregen bij brief van 18 oktober 2007 toelichting over de nieuwe bepalingen in verband met het tekenen en uitspreken van de arresten. In de praktijk geeft deze nieuwe wet in ons arbeidshof tot weinig problemen aanleiding. Talrijke druk bijgewoonde studiedagen werden aan deze nieuwe wet gewijd.

- *De wet van 15 mei 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek en tot herstel van artikel 509quater van het Strafwetboek.*

De eerste voorzitter schreef op 15 mei 2007 een brief naar alle deskundigen van het ressort met toelichting over de nieuwe wet. Op 7 september 2007 had in de afdeling Antwerpen een werkvergadering plaats met de betrokken magistraten, hun griffiers, de hoofdgriffier en de eerste voorzitter.

3. ontvangen van studenten en samenwerking met de universiteiten (werking naar buitenuit)

Het arbeidshof te Antwerpen beschouwt het als een van zijn opdrachten open te staan voor de maatschappij in het algemeen en voor een samenwerking met de Vlaamse universiteiten in het bijzonder. Het arbeidshof kent een traditie van gastvrijheid voor studenten. Zo ook in 2007. Meerdere magistraten ontvingen studenten samen met hun begeleidende prof op hun zitting. De studenten bereiden doorgaans de dossiers voor. Na de zitting krijgen ze een toelichting van de voorzitter en het OM en kunnen ze vragen stellen. Soms krijgen ze ook een rondleiding op de griffie met als gids de hoofdgriffier. Naar aanleiding van de BAMA-hervorming zegde de eerste voorzitter na een voorbereidende vergadering de Universiteit Antwerpen de principiële medewerking van het arbeidshof toe om studenten van het eerste masterjaar die willen specialiseren in het sociaal recht gedurende tien dagen een stage op het arbeidshof te laten volgen. Kamervoorzitter Vercammen, kamervoorzitter Goemans en raadsheer Boeykens hebben zich bereid verklaard een student te begeleiden en als mentor te fungeren. Zij hebben dit inmiddels al meerdere keren gedaan.

4. Enkele andere initiatieven in 2007

Het arbeidshof bestaat uit mensen die allen samenwerken aan een zelfde project: zorgen voor een goede rechtsbedeling. Wanneer dit kan gebeuren in een prettige, vriendschappelijke en collegiale sfeer zal dit ook uitstralen naar de rechtzoekenden die met het hof in contact komen. Een aantal initiatieven werden in 2007 genomen die van aard zijn de sociale cohesie tussen de diverse medewerkers - en uiteindelijk ook de werking van het arbeidshof zelf - te bevorderen, zoals:

- 8 januari 2007: nieuwjaarslunch voor de magistraten van het arbeidshof en de leden van de griffie in het Spaans restaurant “El Pinxto” te Antwerpen;
- 8 januari 2007: nieuwjaarsreceptie van de beide hoven, waarop, benevens een aantal externe genodigden, alle medewerkers van de beide hoven, inclusief de raadsheeren in sociale zaken, worden uitgenodigd;
- 4 mei 2007: het zogenaamd “huldigingsfeest” in het Provinciaal Instituut PIVA te Antwerpen voor de leden van het “huldigingsfonds” (waarbij op vrije basis de overgrote meerderheid van de magistraten van zetel en auditoraat-generaal inclusief de procureur-generaal, raadsheeren in sociale zaken, hoofdgriffier, griffiers, hoofdsecretaris, personeelsleden van griffie en auditoraat-generaal verbonden aan het arbeidshof aangesloten zijn) waarop tijdens een feestelijke bijeenkomst hulde wordt gebracht aan de afscheidnemende leden van het voorbije jaar;
- 30 mei 2007: algemene vergadering voor het opstellen van het werkingsverslag die gevolgd wordt door een wandelbuffet voor alle medewerkers van beide afdelingen van het arbeidshof, met aanzienlijke tussenkomst in de kosten door het huldigingsfonds voor zijn leden;
- 3 september 2007: opening van het gerechtelijk jaar, gevolgd door een (bescheiden) receptie voor de magistraten en de aanwezige raadsheeren in sociale zaken en voor de overige leden en personeelsleden van het arbeidshof, op kosten van het huldigingsfonds;
- 3 september 2007: op suggestie van een aantal raadsheeren in sociale zaken werd een geleid bezoek voor de raadsheeren in sociale zaken aan het nieuw justitiepaleis te Antwerpen georganiseerd, waarbij de kosten van de twee gidsen gedragen werden door het huldigingsfonds;
- 3 september 2007: korpsdiner voor de magistraten van de beide hoven, het parket-generaal en het auditoraat-generaal op Het Zuiderterras te Antwerpen;
- 26 oktober 2007: eedaflegging en installatie van kamervoorzitter Jan Goemans, waarna hij een receptie aanbood voor familie, vrienden en alle leden van het arbeidshof. Hij ontving een geschenk vanwege het huldigingsfonds.